

<p>Nazwa projektu Projekt ustawy o zmianie niektórych ustaw w celu ulepszenia środowiska prawnego i instytucjonalnego dla przedsiębiorców</p> <p>Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo Rozwoju i Technologii</p> <p>Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Pani Kamila Król, Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Rozwoju i Technologii</p> <p>Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu Pan Andrzej Guzowski, Zastępca Dyrektora Departamentu Doskonalenia Regulacji Gospodarczych, Ministerstwo Rozwoju i Technologii, tel. 22 411 96 25, e-mail: Andrzej.Guzowski@mrit.gov.pl</p> <p>Pani Marta Brzozowska-Katner, Zastępca Dyrektora Departamentu Doskonalenia Regulacji Gospodarczych, Ministerstwo Rozwoju i Technologii, tel. 22 411 92 13, e-mail: Marta.Brzozowska-Katner@mrit.gov.pl</p> <p>Pani Małgorzata Szuchnik, Naczelnik, Wydział Projektów Legislacyjnych i Analiz, Departament Doskonalenia Regulacji Gospodarczych, Ministerstwo Rozwoju i Technologii, tel. 22 411 94 12, e-mail: Malgorzata.Szuchnik@mrit.gov.pl</p> <p>Pan Paweł Matej, Naczelnik, Wydział Ekonomicznej Analizy Prawa, Departament Doskonalenia Regulacji Gospodarczych, Ministerstwo Rozwoju i Technologii, tel. 22 411 96 31, e-mail: Pawel.Matej@mrit.gov.pl</p>	<p>Data sporządzenia 2023-04-13</p> <p>Źródło: inne Inicjatywa własna</p> <p>Nr w wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów: UD497</p>
--	---

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Projekt ustawy stanowi kolejny krok w kierunku poprawy środowiska prawnego i instytucjonalnego, w którym działają polskie firmy. W ostatnich latach doszło do przyjęcia szeregu kompleksowych pro-przedsiębiorczych ustaw regulujących zasady prowadzenia działalności gospodarczej w Polsce, w tym m.in. pakietu tzw. „Konstytucji biznesu”, nowelizacji ustawy – Kodeks postępowania administracyjnego oraz ustawy o zarządzie sukcesyjnym przedsiębiorstwem osoby fizycznej. Nie poprzestano jednak tylko na wdrożeniu przepisów, ale cały czas aktywnie monitorowano ich działanie i stosowanie. W efekcie przeprowadzonych ewaluacji (OSR ex post) udało się zidentyfikować obszary, w których można wprowadzić regulacje jeszcze skuteczniej broniące praw przedsiębiorców. Obszary te dotyczą tematyki: rozpoczynania aktywności ekonomicznej, prowadzenia firmy, sukcesji, a także zasad i sposobu stanowienia prawa gospodarczego.

1) Rozpoczynanie aktywności ekonomicznej:

– *Ograniczenia związane z prowadzeniem działalności nierejestrowej.*

Tzw. działalność nierejestrowa została wprowadzona do polskiego systemu prawnego przez ustawę – Prawo przedsiębiorców (zob. art. 5 tejże). Celem tej konstrukcji było umożliwienie prowadzenia drobnej aktywności ekonomicznej przez osoby fizyczne przy zachowaniu jak najmniejszej dozy formalności oraz obowiązków publicznych, a tym samym pobudzanie i kształtowanie pro-przedsiębiorczych postaw Polaków.

Zgodnie z informacjami uzyskanymi z Ministerstwa Finansów, za 2018 r. przychody z tytułu działalności nierejestrowej wykazało 10,6 tysięcy podatników (łącznie przychody tych podatników wyniosły ok. 29 mln PLN), za 2019 r. - 19,7 tysięcy podatników (łącznie przychody - ok. 65 mln PLN), za 2020 r. - 23,5 tys. podatników (łącznie przychody - ok. 85 mln PLN), natomiast za 2021 r. – 31,6 tys. podatników (łącznie przychody ok. 131 mln PLN).

Analiza powyższych danych pozwala zauważyć, że następuje stopniowy wzrost zainteresowania instytucją działalności nierejestrowej – szczególnie wyraźny między 2018 a 2019 r., co wynika prawdopodobnie z faktu, że nowe przepisy

obowiązywały jedynie przez część pierwszego z nich. W opinii projektodawcy cały czas istnieje jednak pole do poprawienia sytuacji – zwłaszcza biorąc pod uwagę pozytywne efekty działalności nierejestrowej dla stymulacji polskiej gospodarki na poziomie mikro, w tym w zakresie pożytków podatkowych dla państwa oraz walki z tzw. „szarą strefą”.

Pomimo zaobserwowanego pozytywnego wpływu działalności nierejestrowej na życie ekonomiczne naszego kraju, ponad 4 lata doświadczeń funkcjonowania instytucji unaocznilo kilka wątpliwości praktycznych, a także przestrzeni, w których mogłoby dojść do jej udoskonalenia. Głosy obywateli, a także urzędów i organów publicznych wskazały m.in. na:

- * brak jednoznacznego przesądzenia w przepisach, czy działalność tą mogą prowadzić cudzoziemcy.
- * brak jednoznacznego przesądzenia w przepisach, czy osoby ją prowadzące powinny w obrocie gospodarczym posługiwać się NIP czy też PESEL.

– *Problem niejednoznacznych przepisów dotyczących zakładania działalności gospodarczej przez osobę małoletnią.*

Przepisy polskiego prawa nie rozstrzygają jednoznacznie o wykonywaniu działalności gospodarczej przez osobę małoletnią, a zatem nieposiadającą pełnej zdolności do czynności prawnych. To ostatnie w kluczowy sposób rzutuje natomiast na możliwość zawierania przez takie osoby umów, tj. jednej z podstaw prowadzenia biznesu. Tym samym, choć regulacje w omawianym zakresie milczą, część autorów odmawia możliwości podejmowania działalności gospodarczej przez osoby bez pełnej zdolności do czynności prawnych (zob. np. A. Powalowski, *Rodzaje przedsiębiorców*, w: A. Dobaczewska, A. Powalowski, H. Wolska, *Nowe Prawo Przedsiębiorców*, Warszawa 2018, s. 11-12). Praktyka funkcjonowania CEIDG wskazuje natomiast na patologiczne próby wykorzystania braku jednoznacznych regulacji, np. poprzez składanie wniosków o zarejestrowanie działalności gospodarczej „w imieniu” nawet 2-letnich dzieci. Z drugiej strony, braki w przepisach i wynikające z tego tytułu ewentualne wątpliwości organów rejestrowych mogą stanowić utrudnienie czy nawet bezpośrednią przeszkodę dla młodych i aktywnych osób, które faktycznie mogą mieć pomysł na swój własny drobny biznes. Do tej pory do ministra właściwego do spraw gospodarki, zajmującego się obsługą CEIDG, wpłynęło ponad 50 spraw z prośbą o rejestrację małoletniego, przy czym w ostatnim czasie można dostrzec coraz większe zainteresowanie tym obszarem.

2) Prowadzenie firmy, w szczególności:

- *Kwestia braku przepisów umożliwiających rezygnację przez stronę postępowania z odwołania od decyzji organu pierwszego stopnia w Ordynacji podatkowej.*

Możliwość odwołania się od decyzji organu pierwszego stopnia znacznie wydłuża czas postępowań podatkowych, nawet w sytuacji, gdy strona postępowania nie korzysta z procedury odwoławczej – trzeba bowiem czekać na upływ terminu na wniesienie odwołania, aby uznać decyzję za ostateczną i prawomocną. Wydaje się zasadne wprowadzenie mechanizmu umożliwiającego rezygnację z procedury odwoławczej, w przypadku, gdy strona zgadza się z wydanym rozstrzygnięciem i akceptuje jego treść – analogicznie do przepisów Kodeksu postępowania administracyjnego (KPA).

- *Brak możliwości podpisania formularza MDR-3 „Informacja korzystającego o zastosowaniu schematu podatkowego” przez pełnomocnika.*

Na gruncie Ordynacji podatkowej, w przypadku spółek kapitałowych konieczne jest podpisywanie formularza MDR-3 zgodnie z zasadami reprezentacji wynikającymi z KRS, z wykorzystaniem aplikacji obsługujących podpis elektroniczny. Powyższe jest znacznym utrudnieniem w praktyce podmiotów gospodarczych, zwłaszcza w sytuacji, kiedy członkowie zarządu przebywają w delegacjach zagranicznych i nie mają dostępu do komputera z zainstalowaną aplikacją do obsługi podpisu elektronicznego. Podkreślenia wymaga, że formularz MDR-3 jest informacją o występującej w danym okresie rozliczeniowym korzyści podatkowej związanej z zastosowaniem tzw. schematu podatkowego, lub o jakiegokolwiek czynności dokonanej w związku z danym schematem w danym okresie rozliczeniowym. Nie kreuje on więc zobowiązania podatkowego i nie ma na niego wpływu. Dodatkowo, informacja o wdrożeniu schematu podatkowego w przedsiębiorstwie (MDR-1) może być już obecnie podpisana przez pełnomocnika.

- *Brak powszechnie dostępnych informacji o stawkach podatkowych podatku od nieruchomości, podatku rolnego i podatku leśnego obowiązujących w poszczególnych gminach.*

Każda z 2477 gmin w Polsce jest uprawniona do określania własnych wysokości stawek podatku od nieruchomości, w granicach stawek maksymalnych. Natomiast w zakresie podatku rolnego rada gmin może podjąć uchwałę o obniżeniu ceny skupu żyta, przyjmowanej jako podstawa obliczania podatku rolnego na obszarze tej gminy. Podobnie, w zakresie

podatku leśnego, rada gminy może obniżyć kwotę stanowiącą średnią cenę sprzedaży drewna, przyjmowaną jako podstawa obliczania podatku leśnego na obszarze tej gminy. Obecnie, zgodnie z art. 7b ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, gminy przekazują dane o wysokości stawek podatku od nieruchomości, średniej cenie skupu żyta i średniej cenie sprzedaży drewna przyjmowanych dla potrzeb wymiaru podatków na terenie danej gminy. Dane te są przekazywane wyłącznie w postaci elektronicznej za pośrednictwem regionalnych izb obrachunkowych. Do przekazywania danych wykorzystywany jest istniejący informatyczny system zarządzania budżetami jednostek samorządu terytorialnego BeSTi@. Dane są publikowane na stronie internetowej Ministerstwa Finansów do końca I kwartału obowiązującego roku podatkowego. Obecnie przekazywane dane zwiększają możliwości analizy i oceny polityki podatkowej gmin pod kątem wykorzystania potencjału dochodowego w zakresie opodatkowania nieruchomości. Możliwość posługiwania się tymi danymi przez podatników, którzy są zobowiązani złożyć corocznie (do 31 stycznia w przypadku podatku od nieruchomości oraz do 15 stycznia w przypadku podatku rolnego i leśnego) deklaracje podatkowe, jest znikoma.

Podatnik, który posiada nieruchomości w różnych gminach w Polsce jest zobowiązany do złożenia w każdej gminie deklaracji lub informacji podatkowej. Od 1 lipca 2019 r. obowiązują jednolite wzory formularzy na podatek od nieruchomości, podatek leśny i podatek rolny. Brak jest jednak jednego źródła wiedzy o stawkach podatków lokalnych. Podatnicy nadal zobowiązani są do samodzielnego wyszukiwania informacji o stawkach podatkowych obowiązujących w każdej z 2477 gmin. Utrudnia to wypełnianie obowiązków podatkowych, szczególnie przez podmioty posiadające przedmioty opodatkowania na terenie kilku gmin.

– *Nieprecyzyjny, otwarty katalog informacji wymaganych do uwzględnienia w strategii podatkowej.*

Określony w art. 27c ustawy o CIT katalog informacji prawnopodatkowych/okoliczności faktycznych, które podatnik ma obowiązek ująć w strategii podatkowej ma charakter otwarty, co może powodować wątpliwości co do zakresu prezentowanych danych. Zasadne wydaje się sprecyzowanie informacji prawnopodatkowych/okoliczności faktycznych, które podatnik ma obowiązek zamieścić w strategii podatkowej poprzez ujęcie ich w katalogu zamkniętym.

– *Kwestie zachęt do prowadzenia „zielonej polityki”.*

Zwiększenie zastosowania odnawialnych źródeł energii (OZE) w przedsiębiorstwach, jak również w gospodarstwach domowych i budynkach wielolokalowych oraz zwiększenie efektywności energetycznej, ze względu na całociowy koszt, skalę inwestycji oraz wysoki potencjał redukcji gazów cieplarnianych, stanowi istotne wyzwanie dla gospodarki. Biorąc pod uwagę punkt startowy, w jakim znajduje się sektor energetyczny Polski, kwestie bezpieczeństwa energetycznego, potrzebę zachowania konkurencyjności gospodarki, a także interesy różnych grup społecznych, wyzwanie związane z osiągnięciem neutralności klimatycznej jest bardzo wymagające, zarówno w odniesieniu do nakładów finansowych i kosztów społecznych.

Dodatkowo, w 2022 r. na unijnym i krajowym rynku obserwowano się znaczący wzrost cen paliw, energii elektrycznej i ciepła, który jest wynikiem oddziaływania szeregu czynników, w tym inwazji zbrojnej Rosji na Ukrainę. Ponadto, decyzja Polski i innych państw o zaprzestaniu importu węgla z Rosji przełożyła się na trudną do zrekompensowania w krótkim okresie potrzebę zapewnienia dostaw nośników energii z innych niż Rosja kierunków.

Wzrost cen paliw, energii elektrycznej i ciepła ma negatywny wpływ na wysokość inflacji. Sytuacja ta ma wpływ nie tylko na sektor energetyczny, ale także bezpośrednio na wszystkich obywateli i przedsiębiorców, skutkując koniecznością pokrywania wyższych wydatków związanych z rosnącymi cenami.

Jednak podmioty inwestujące lub rozważające inwestycje w tańsze czy bardziej wydajne rozwiązania energetyczne wciąż napotykają na wiele drobnych barier lub nie mają wystarczających zachęt do tego rodzaju przedsięwzięć. W zakresie OZE są to bariery o charakterze administracyjno-prawnym, zaś w zakresie inwestowania w efektywne energetycznie budynki – bariery o charakterze ekonomicznym, zarówno w zakresie budynków związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej, jak i budynków mieszkalnych lub ich części zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej.

W zakresie inwestycji w OZE oraz stymulowania inwestycji w efektywne energetycznie budynki można wskazać kilka istotnych barier:

* Przepisy ustawy o odnawialnych źródłach energii definiują małą i mikroinstalację jako instalacje wytwarzające energię elektryczną (również w skojarzeniu) jak instalacje podłączone do sieci elektroenergetycznej – tym samym wykluczając możliwość powstawania instalacji „wyspowych” (niepodłączonych do sieci) przy wykorzystaniu programów

finansujących tego typu instalacje, posługujących się tą definicją. Instalacje „wyspowe” w pewnych lokalizacjach i dla niektórych inwestorów mogą stanowić pewną alternatywę – biorąc pod uwagę np. problemy z podłączeniem sieci do instalacji.

* Prawo budowlane zawiera uregulowane ułatwienia dla instalacji masztów antenowych oraz reklamowych na budynkach (bez pozwolenia na budowę i zgłoszenia do 3 m wysokości oraz powyżej na zgłoszenie), jednak nie jest wystarczająco jasne czy dotyczy to masztów elektrowni wiatrowych, choć niektóre samorzady już traktują je tak samo.

* Wyzierzawiający grunt pod OZE odpowiadają za zapłatę podatku za nieruchomości. Zazwyczaj opłaca ją w ich imieniu dzierżawca, jednak nie ma możliwości przeniesienia na niego tej odpowiedzialności. W związku z tym niekiedy wydzierżawiający nie uznaje takich rozwiązań umownych za warunki zabezpieczające jego interes.

- *Konieczność przedkładania w urzędzie dokumentu prokury lub pełnomocnictwa przy każdym postępowaniu, nawet jeżeli zostały one wpisane do KRS.*

Prokurenci i pełnomocnicy przedsiębiorców wpisanych do rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego są zobowiązani w ramach postępowań administracyjnych do przedkładania dokumentów stwierdzających udzielenie prokury, nawet w sytuacji, gdy figurują oni w dostępnym publicznie systemie teleinformatycznym KRS. Dodatkowo wiąże się to każdorazowo z koniecznością dokonania opłaty skarbowej w wysokości 17 zł. Z punktu widzenia rozwiązań przyjętej w ramach „Konstytucji Biznesu” ustawy o Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej i Punkcie Informacji dla Przedsiębiorcy (zob. art. 41 tejże) kontynuowanie odmiennego traktowania przedsiębiorców wpisanych do CEIDG oraz do rejestru przedsiębiorców KRS nie wydaje się być zasadne.

- *Przedłużające się z przyczyn organizacyjnych kontrole mikro-, małych i średnich przedsiębiorców.*

Obecnie przed rozpoczęciem czynności kontrolnych (albo jednocześnie z ich rozpoczęciem) doręcza się kontrolowanemu jedynie zawiadomienie o zamiarze wszczęcia kontroli. W zawiadomieniu określa się m.in. przedmiot kontroli, ale nie ma obowiązku przygotowania listy dokumentów, które będą sprawdzane podczas kontroli. Typowa kontrola w MŚP powinna być dobrze przygotowana i sprawna: kontrolujący powinni działać według procedur kontroli uwzględniających mniejszą skalę i złożoność działalności kontrolowanego mikro, małego lub średniego przedsiębiorcy (uszczegółowienie zasady proporcjonalności) i zaplanować przebieg kontroli w taki sposób, aby dać czas przedsiębiorcy na przygotowanie konkretnych dokumentów, których odnalezienie nierzadko wymaga czasu.

Dodatkowo, organy kontroli mają obowiązek publikowania ogólnych schematów procedur kontroli. Schematy te sprowadzają się jednak często jedynie do powtórzenia treści przepisów rozdziału 5 Prawa przedsiębiorców i innych przepisów o kontroli. W przepisach przewidziano wprowadzenie obowiązku planowania kontroli, jednak zarówno planów, jak i analiz, organ nie musi publikować. Z uzyskanych informacji wynika, że praktyka w tym zakresie jest różna: niektóre organy publikują swoje plany kontroli na podstawie przepisów odrębnych, a inne nie, zdarzają się również przypadki, gdy organy umieszczają wyniki analizy przedkontrolnej, która posłużyła do wytypowania podmiotu do kontroli w aktach kontroli (aktach sprawy). Wydaje się, że podmioty kontrolowane powinny móc zweryfikować realizację przez organ obowiązku planowania kontroli i przeprowadzania analiz.

Przepisy nie przewidują ponadto wniesienia sprzeciwu wobec podjęcia i wykonywania przez organ kontroli czynności z naruszeniem przepisów. Jeżeli przeprowadzenie kontroli jest niezbędne dla przeciwdziałania popełnieniu przestępstwa lub wykroczenia, przeciwdziałania popełnieniu przestępstwa skarbowego lub wykroczenia skarbowego lub zabezpieczenia dowodów jego popełnienia, wówczas nie stosuje się szeregu ograniczeń kontroli działalności gospodarczej, takich jak np. limitu czasu trwania kontroli. Takie rozwiązanie rodzi wątpliwość w sytuacji, gdy organ powołuje się na wyłączenie i przeprowadzenie kontroli na tej podstawie – zasadność takiego powołania się nie jest bowiem poddawana zewnętrznej weryfikacji.

- *Potrzeba dalszej poprawy relacji między administracją publiczną a przedsiębiorcami oraz usprawnienie pracy urzędów.*

Jednym z najważniejszych celów wprowadzenia tzw. „Konstytucji Biznesu” było stworzenie podstaw pod bardziej partnerskie relacje między urzędami a przedsiębiorcami, które miały być utrzymane w duchu wolności prowadzenia działalności gospodarczej. Kluczowym aspektem miało być zwłaszcza dążenie do przyspieszenia, usprawnienia i odformalizowania postępowań administracyjnych. Pomimo istotnych postępów w tym zakresie, istnieje możliwość wprowadzenia kolejnych rozwiązań, które przyczynią się do realizacji tych idei. Na podstawie analiz zidentyfikowano szereg obszarów wymagających interwencji legislacyjnej:

* Problem ponoszenia przez wierzyciela publicznoprawnego kosztów dochodzenia należności w przypadku braku możliwości egzekucji administracyjnych kar pieniężnych.

W obecnym stanie prawnym ulga w wykonywaniu administracyjnej kary pieniężnej jest udzielana w formie decyzji administracyjnej w postępowaniu wszczynanym na wniosek. Nie przewidziano możliwości prowadzenia ww. postępowania przez organ z urzędu, chyba że przemawia za tym szczególnie ważny interes strony, a w toku postępowania strona wyrazi na to zgodę (art. 61 § 2 KPA).

* Problem nieuzasadnionego wzywania stron postępowania administracyjnego do osobistego stawiennictwa.

Zgodnie z KPA w ramach prowadzonego postępowania organ administracji publicznej może wzywać osoby do udziału w podejmowanych czynnościach i do złożenia wyjaśnień lub zeznań osobiście, przez pełnomocnika, na piśmie (w tym także w postaci elektronicznej), jeżeli jest to niezbędne dla rozstrzygnięcia sprawy lub dla wykonywania czynności urzędowych. Przepisy bezpośrednio nie tworzą jednak bezpośredniej preferencji w zakresie którejs z ww. form.

* Problem wymagania przez niektóre urzędy od przedsiębiorców posługiwania się pieczęcią.

Odchodząc od posługiwania się pieczęciami Rada Ministrów przyjęła w 2018 r. dokument pod nazwą „Informacja dotycząca deregulacji obowiązku stosowania pieczęci/pieczętek przez obywateli i przedsiębiorców”. Ministrowie zostali zobowiązani do podjęcia działań zmierzających do zmiany pozostających w zakresie ich właściwości aktów prawnych przewidujących obowiązek stosowania pieczęci lub pieczętek dla uproszczenia procedur. Od tego czasu przyjęto wiele aktów prawa znoszących obowiązek stosowania pieczęci/pieczętek nagłówkowych czy personalnych wymaganych wcześniej przy okazji różnych postępowań administracyjnych. W praktyce mogą jednak zdarzać się sytuacje, gdy urzędnicy domagają się posłużenia się pieczęcią w pismach, nawet jeśli przepisy w danym obszarze tego nie przewidują.

* Problem nadmiernej biurokracji przy doręczaniu decyzji administracyjnych z załącznikami, które mogą występować w formie elektronicznej.

Zgodnie z obecnie obowiązującym art. 109 KPA decyzję doręcza się stronom na piśmie. Przy czym należy przez to rozumieć zarówno możliwość doręczenia decyzji w postaci papierowej, jak i elektronicznej. Dotyczy to także wszystkich załączników do decyzji, które są wymagane prawem. Brak doręczenia załączników na piśmie może być uznawany za uchybienie mające wpływ na rozstrzygnięcie sprawy. Obecnie nie ma możliwości doręczenia przez organ załączników w innej postaci niż została doręczona decyzja. Oznacza to, że w przypadku doręczenia decyzji w postaci papierowej załączniki do niej również muszą zostać doręczone w postaci papierowej. Bywa to szczególnie kłopotliwe w sytuacji dużej ilości załączników lub załączników wielkoformatowych.

* Kwestie możliwości przesyłania akt spraw w postępowaniu odwoławczym w postaci elektronicznej.

Zgodnie z KPA organ administracji publicznej, który wydał decyzję, obowiązany jest przesłać odwołanie wraz z aktami sprawy organowi odwoławczemu w terminie siedmiu dni od dnia, w którym otrzymał odwołanie, jeżeli w tym terminie nie wydał nowej decyzji. Natomiast zgodnie z Ordynacją podatkową, co do zasady, organ podatkowy, do którego wpłynęło odwołanie, przekazuje je wraz z aktami sprawy organowi odwoławczemu bez zbędnej zwłoki, jednak nie później niż w terminie 14 dni od dnia otrzymania odwołania. Zasady te stosuje się, zarówno w postępowaniu administracyjnym jak i postępowaniu podatkowym, odpowiednio do zażeń. Przepisy nie określają jednak w jakiej postaci organ I instancji jest zobowiązany przekazać akta sprawy. Wątpliwości budzi, czy akta sprawy mogą być przekazywane także w postaci elektronicznej.

* Szytne stosowanie zasady dwuinstancyjności postępowań.

Praktyka stosowania KPA wskazuje na stosowanie zasady dwuinstancyjności w większości postępowań administracyjnych bez uwzględnienia charakteru poszczególnych spraw oraz statystyki skuteczności środków odwoławczych, co w konsekwencji przekłada się na niecelowe wydłużenie oczekiwania strony na ostateczne rozstrzygnięcie sprawy w poszczególnych rodzajach spraw. Zmusza to organy do podejmowania czynności, których skutek jest z góry wiadomy – przez to działania te noszą znamiona zbędnej pracy, przedłużającej procedurę. W trakcie prac nad ustawą zidentyfikowano kolejną grupę postępowań, w których może zostać wprowadzona zasada jednoinstancyjności bez narażenia na szwank interesów stron postępowania.

* Potrzeba ujednoczenia niektórych rozwiązań w zakresie doręczeń pomiędzy KPA i Ordynacją podatkową.

* Kwestia wnoszenia skarg do wojewódzkiego sądu administracyjnego.

Literalne brzmienie przepisów nie przewiduje wniesienia skargi do wojewódzkiego sądu administracyjnego bez

składania wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy w odniesieniu do postanowień. Mimo to orzecznictwo sądów administracyjnych dopuszcza taką praktykę. W związku z powyższym wskazane jest wyeliminowanie wątpliwości w tym zakresie.

* Zagadnienie umorzenia postępowania.

Obowiązujące przepisy nie określają terminu, po upływie którego postępowanie zawieszone z urzędu w oparciu o podstawy wymienione w art. 97 § 1 KPA, ulegałyby umorzeniu. Taki stan rzeczy powoduje, że w sytuacji braku zainteresowania stron kontynuacją postępowania przeszkody nie są usuwane, a postępowanie może pozostawać zawieszone przez bardzo długi czas.

* Problemy ze stosowaniem treści decyzji organu odwoławczego.

W praktyce orzeczniczej zdarzają się sytuacje, gdy organ I instancji uporczywie uchyla się od zastosowania treści decyzji (wytycznych) organu odwoławczego. Takie działanie może natomiast powodować przedłużanie postępowania administracyjnego.

* Kwestie autokontroli rozstrzygnięć organów.

Autokontrola w terminie 7 dni wydaje się terminem zbyt krótkim na dokonanie czynności ogólnoadministracyjnych oraz zebrania nowych dowodów w sprawie i przeprowadzenie analizy. W obawie o przekroczenie terminu zawitego organ często nie podejmuje faktycznej analizy w trybie autokontroli i przekazuje sprawę do instancji wyższego stopnia, co jedynie wpływa na wydłużenie postępowania.

- *Niewystarczające wykorzystanie procedury mediacyjnej i konciliacyjnej w postępowaniach z zakresu prawa administracyjnego, prawa pracy oraz prawa cywilnego (w sprawach gospodarczych).*

W celu usprawnienia postępowań administracyjnych KPA pozwala na przeprowadzenie wspólnie z organem albo między stronami postępowania administracyjnego mediacji, w której można uzgodnić (w granicach prawa) sposób załatwienia sprawy. KPA wprowadza szerokie możliwości prowadzenia mediacji w sprawach, w których organ działa w granicach uznania administracyjnego lub gdy strony mają sporne interesy. Mediacja przyczynia się do budowania zaufania obywateli do organów, profesjonalizacji załatwiania spraw oraz stanowi wyraz nowoczesnych form współdziałania obywateli i aparatu administracyjnego. Mimo wielu zalet mediacji, nie stała się ona powszechnym narzędziem w sprawach administracyjnych. Organy często wskazują, że nie postrzegają prowadzonych przez siebie spraw jako właściwych do przeprowadzenia mediacji. Brakuje więc katalogu, który rozstrzygałby, kiedy organy powinny sięgać po to narzędzie i zapraszać strony do mediacji.

Także w prawie pracy i w sprawach gospodarczych korzystanie z mediacji nie jest na zadowalającym poziomie. Mimo wprowadzenia w Kodeksie postępowania cywilnego obowiązku wskazania w pozwie czy strony podjęły próbę polubownego zakończenia sporu, strony nie starają się o wspólne spotkanie i wyjaśnienie kwestii spornych. Tymczasem, przed przystąpieniem sądu do rozpoznania sprawy, powinny być wykorzystane wszelkie środki umożliwiające pozasądowe rozwiązanie sporu. Konieczne jest więc wzmocnienie instrumentów sądowych, skłaniających strony do mediacji.

- *Konieczność uporządkowania kwestii wyłączenia stosowania ustawy – Prawo zamówień publicznych w odniesieniu do zamówień, których przedmiotem są pożyczki lub kredyty.*

W obecnym stanie prawnym stosowaniem ustawy – Prawo zamówień publicznych objęte są kredyty udzielane przez banki na rzecz jednostek samorządu terytorialnego w ramach limitów zobowiązań określonych w uchwale budżetowej, natomiast stosowaniem tym nie zostały objęte pożyczki zaciągane przez jednostki, w tym w instytucjach pożyczkowych. Powyższe zróżnicowanie nie znajduje uzasadnienia ani w przepisach unijnych, ani w regulacjach krajowych.

Jednocześnie na gruncie stosowania przepisów ustawy – Prawo zamówień publicznych zaistniała potrzeba rozróżnienia sytuacji wykonawcy, w stosunku do którego otwarto likwidację lub ogłoszono upadłość, bądź tego który zawarł układ w postępowaniu restrukturyzacyjnym – jeżeli działanie to zmierza do likwidacji majątku przedsiębiorcy, lub którego aktywami zarządza likwidator lub sąd, od sytuacji wykonawcy, który zawarł układ z wierzycielami, lecz podejmowane starania zmierzają do wyjścia z trudnej sytuacji i kontynuowania działalności.

- *Konieczność zmian w ustawie – Prawo zamówień publicznych oraz w ustawie o umowie koncesji na roboty budowlane lub usługi, w celu uwzględnienia przepisów rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) 2019/1780*

Od dnia 14 listopada 2022 r. mają zastosowanie przepisy rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) 2019/1780 z dnia 23 września 2019 r. ustanawiającego standardowe formularze do publikacji ogłoszeń w dziedzinie zamówień publicznych i uchylającego rozporządzenie wykonawcze (UE) 2015/1986 („e-formularze”). Obowiązek stosowania wskazanych w rozporządzeniu 2019/1780 standardowych formularzy ogłoszeń wejdzie w życie od dnia 25 października 2023 r. Zmiany w ustawie Prawo zamówień publicznych oraz w ustawie o umowie koncesji na roboty są niezbędne, ponieważ aktualnie obowiązujące przepisy tych ustaw odsyłają do rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) 2015/1986 z dnia 11 listopada 2015 r. ustanawiającego standardowe formularze do publikacji ogłoszeń w dziedzinie zamówień publicznych i uchylającego rozporządzenie wykonawcze (UE) nr 842/2011. Rozporządzenie 2015/1986, które określa wzory standardowych formularzy ogłoszeń przekazywanych do publikacji w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej, będzie mogło być stosowane najpóźniej do dnia 24 października 2023 r. Nowe rozporządzenie 2019/1780 nie ustanawia wzorów standardowych formularzy, z czym łączy się konieczność podjęcia działań legislacyjnych w prawie krajowym. Nowe przepisy w tym zakresie będą stanowiły podstawę do wdrożenia polskich e-formularzy dla ogłoszeń przekazywanych do publikacji w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej uwzględniających wymagania przyjęte na poziomie krajowym.

– *Potrzeba wprowadzenia zmiany w ustawie – Prawo zamówień publicznych w zakresie sposobu wnoszenia skargi.*

Niezbędne jest dostosowanie przepisu ustawy – Prawo zamówień publicznych regulującego sposób wnoszenia skargi do sądu na orzeczenie Krajowej Izby Odwoławczej oraz na postanowienie Prezesa Krajowej Izby Odwoławczej, do obecnego brzmienia art. 165 § 2 Kodeksu postępowania cywilnego. Nowe brzmienie tego przepisu uwzględnia wyrok Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej (czwarta izba) z dnia 27 marca 2019 r. w sprawie C-545/17 Mariusz Pawlak przeciwko Prezesowi Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego. Zmiana art. 165 § 2 Kodeksu postępowania cywilnego została dokonana na mocy ustawy z dnia 11 sierpnia 2021 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw.

– *Problemy ujawnione w trakcie stosowania przepisów regulujących funkcjonowanie branży turystycznej.*

Obowiązujące przepisy ustawy o imprezach turystycznych i powiązanych usługach turystycznych nie przewidują ochrony prawnej pojęcia organizator turystyki. W praktyce zdarzają się sytuacje, że podmioty organizujące imprezy turystyczne funkcjonują bez wpisu do ewidencji organizatorów turystyki i przedsiębiorców ułatwiających nabywanie powiązanych usług turystycznych, a posługują się nazwą chronioną. W praktyce dochodzi zatem do nadużywania stosowania nazewnictwa. Posługiwanie się nazwą organizator turystyki wprowadza w błąd przyszłych konsumentów – co do zakresu ochrony ich praw oraz bezpieczeństwa przyszłych „imprez turystycznych” organizowanych przez domniemanych „organizatorów”. Należy zatem uwzględnić ochronę prawną tej nazwy.

Z praktyki Ubezpieczeniowego Funduszu Gwarancyjnego, odpowiedzialnego za przyjmowanie od organizatorów turystyki deklaracji i składek na Turystyczny Fundusz Gwarancyjny (TFG) wynika, że przepis ten w sposób niewystarczający zapewnia prewencję dotyczącą realizacji przez przedsiębiorców obowiązków w zakresie składania deklaracji i uiszczania składek.

Na mocy ustawy z dnia 17 września 2020 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw został utworzony Turystyczny Fundusz Pomocowy (TFP), który stanowi wyodrębniony rachunek w Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym. Zadaniem Funduszu jest wsparcie przedsiębiorców turystycznych w przypadku zaistnienia nadzwyczajnych okoliczności na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub w miejscu realizacji imprezy turystycznej. Z praktyki Ubezpieczeniowego Funduszu Gwarancyjnego, odpowiedzialnego za przyjmowanie od organizatorów turystyki składek wynika, że przepis ten w sposób niewystarczający zapewnia prewencję dotyczącą w ogólności realizacji przez przedsiębiorców obowiązków związanych z uiszczaniem składek i przekazywaniem informacji o ich wysokości.

– *Problem niedopasowanego do realiów terminu przedłożenia kopii dokumentu ubezpieczenia przez pośredników w obrocie nieruchomościami oraz zarządców nieruchomości.*

Zgodnie z obowiązującymi przepisami ustawy o gospodarce nieruchomościami pośrednicy w obrocie nieruchomościami oraz zarządcy nieruchomości podlegają obowiązkowemu ubezpieczeniu od odpowiedzialności cywilnej za szkody wyrządzone w związku z wykonywaniem działalności. Zawierając umowy pośrednictwa w obrocie nieruchomościami albo umowy o zarządzanie nieruchomością zobowiązani są także do załączenia do umowy kopii dokumentu ubezpieczenia. Ponadto pośrednicy w obrocie nieruchomościami i zarządcy nieruchomości mają obowiązek

poinformować strony umowy o ewentualnych zmianach danych zawartych w dokumencie ubezpieczenia, jak i o zawarciu nowej umowy ubezpieczenia oraz przekazania kopii aktualnej polisy OC. W przypadku niewypełniania tych obowiązków strona umowy ma prawo wypowiedzenia umowy po uprzednim wezwaniu pośrednika w obrocie nieruchomościami lub zarządcy nieruchomości do przedłożenia kopii dokumentu ubezpieczenia w ciągu 7 dni od dnia otrzymania wezwania. Oznacza to, że strona umowy powinna w terminie 7 dni otrzymać aktualną kopię dokumentu ubezpieczenia, co w znacznej liczbie przypadków może być niemożliwe do zrealizowania. O ile bowiem 7-dniowy termin jest realny do zachowania w przypadku osobistego wręczenia kopii aktualnego dokumentu ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej stronie umowy lub wysłania jej w formie elektronicznej, o tyle w przypadku przekazania tego dokumentu za pośrednictwem operatora pocztowego – dochowanie terminu może być problematyczne. Nawet bowiem niezwłoczne wysłanie dokumentu listem poleconym może doprowadzić do zaistnienia podstawy do wypowiedzenia przez zamawiającego zawartej umowy pośrednictwa lub umowy o zarządzanie nieruchomościami w trybie natychmiastowym, ponieważ adresat ma 14 dni na odebranie przesyłki z placówki pocztowej. Z uwagi na daleko idące konsekwencje niedotrzymania terminu, zaistniała potrzeba doprecyzowania przepisów ustawy o gospodarce nieruchomościami, w sposób umożliwiający realizację zobowiązania ustawowego.

– *Ograniczenie ryzyka prowadzenia działalności gospodarczej na rynku deweloperskim.*

W przepisach ustawy o ochronie praw nabywcy lokalu mieszkalnego lub domu jednorodzinnego oraz Deweloperskim Funduszu Gwarancyjnym nie zostały w sposób szczegółowy uregulowane kwestie postępowania na wypadek pojawienia się zagrożenia wyczerpania środków w Deweloperskim Funduszu Gwarancyjnym (DFG). Środki gromadzone w DFG pochodzą z wpłat deweloperów. Tym samym, w przypadku pojawienia się ryzyka niedoborów środków zgromadzonych w Funduszu, konieczne byłoby podjęcie odpowiednich działań naprawczych.

– *Praktyki dostawców usług pośrednictwa internetowego w stosunku do mikro i małych przedsiębiorców.*

Obecnie dostawcy usług pośrednictwa internetowego mają często znacznie większą siłę przetargową, która umożliwia im w praktyce podejmowanie jednostronnych działań w sposób, który może być niesprawiedliwy i szkodliwy dla uzasadnionych interesów ich użytkowników biznesowych. Charakter stosunków łączących dostawców usług pośrednictwa internetowego i użytkowników biznesowych mógłby prowadzić także do sytuacji, w których użytkownicy biznesowi często mają ograniczone możliwości dochodzenia roszczeń, w przypadku gdy jednostronne działania dostawców tych usług prowadzą do sporu.

Często mamy do czynienia ze zjawiskiem wykorzystywania pozycji dominującej, zwłaszcza jeżeli usługodawca integruje różne usługi w jednym środowisku cyfrowym, tj. np. prowadzenie serwisu społecznościowego, oferującego określone produkty i usługi, jednocześnie pełniące rolę platformy sprzedażowej. Powszechne są również praktyki prowadzenia kilku podobnych serwisów, które w rzeczywistości (choć takie mogą sprawiać wrażenie) nie są konkurentami, a komplementarnymi platformami, które odnoszą wzajemne korzyści. To, w połączeniu z nieuczciwymi praktykami pomagającymi utrzymać i wykorzystywać pozycję dominującą, prowadzi do uzależnienia użytkowników biznesowych od ogromnych usługodawców pośrednictwa (np. Google, Amazon), zwłaszcza gdy strona podażowa jest silnie rozdrobniona.

Do takich nieuczciwych praktyk, zidentyfikowanych przez Komisję, odpowiedzią na które stanowi Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1150 z dnia 20 czerwca 2019 r. w sprawie propagowania sprawiedliwości i przejrzystości dla użytkowników biznesowych korzystających z usług pośrednictwa internetowego (tzw. rozporządzenie P2B), zaliczają się przede wszystkim:

* Nagłe, nienależycie komunikowane i podejmowane przez pośredników zmiany w regulaminie korzystania z usługi (wg. OSR P2B „Sudden, unilateral changes to terms and conditions”).

* Nieudzielanie użytkownikom biznesowym informacji o zawieszeniu lub usunięciu ich konta lub niekomunikowanie przyczyn (w P2B „Delisting of products, services or businesses or suspension of accounts without clear statement of reasons”).

* Brak publikacji lub niewłaściwe sformułowanie ogólnych zasad dotyczących przetwarzania danych.

* Niejasne zasady pozycjonowania (w P2B „Ranking”) lub jawne dyskryminacja użytkowników biznesowych i faworyzowanie podobnych, własnych produktów/usług (w P2B „Discrimination of businesses and favouring of platform's own competing services”).

* Nieuzasadnione stosowanie klauzuli największego uprzywilejowania (w P2B „MFN clause”).

- *Współpraca z Komisją Europejską w zakresie badania subsydiów zagranicznych zakłócających rynek wewnętrzny Unii Europejskiej.*

Konieczność wprowadzenia przepisów wskazujących organ do współpracy z Komisją Europejską w zakresie badania subsydiów zagranicznych występujących na rynku wewnętrznym Unii Europejskiej oraz zakres tej współpracy wynika z potrzeby zapewnienia wykonalności przepisów rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/2560 z dnia 14 grudnia 2022 r. w sprawie subsydiów zagranicznych zakłócających rynek wewnętrzny (Dz. Urz. UE L 330 z 23.12.2022, str. 1) (zwanego dalej „rozporządzeniem 2022/2560”), które weszło w życie 12 stycznia 2023 r. i będzie stosowane od dnia 12 lipca 2023 r.

Rozporządzenie 2022/2560 nakłada na państwa członkowskie obowiązek współpracy z Komisją Europejską w zakresie prowadzonych przez nią postępowań mających na celu zidentyfikowanie i zbadanie charakteru danego subsydium, a także działań na rzecz zniwelowania zakłócającego charakteru tych subsydiów. Na gruncie prawa polskiego nie występują przepisy, które wskazywałyby organ do współpracy z Komisją Europejską w zakresie badania subsydiów zagranicznych zakłócających rynek wewnętrzny. W celu zapewnienia skuteczności postępowań prowadzonych przez Komisję Europejską konieczne jest ustawowe wskazanie organu, który będzie wykonywał obowiązki państw członkowskich wskazane w rozporządzeniu 2022/2560 (tj.: przekazywanie Komisji informacji; pomoc Komisji w kontrolach przedsiębiorstw; przeprowadzanie kontroli przedsiębiorstw; egzekwowanie grzywien i okresowych kar pieniężnych nałożonych przez Komisję).

- *Problemy z udzielaniem pomocy na ratowanie przedsiębiorstw.*

Bieżąca ocena funkcjonowania ustawy z dnia 16 lipca 2020 r. o udzielaniu pomocy publicznej w celu ratowania lub restrukturyzacji przedsiębiorców (Dz. U. poz. 1298) wskazuje na potrzebę wprowadzenia rozwiązań mających na celu usprawnienie mechanizmu udzielania pomocy przedsiębiorcom znajdującym się w trudnej sytuacji ekonomicznej. Ustawa przewiduje wdrożenie programu pomocowego dla mikro-, małych i średnich przedsiębiorców, który podlega notyfikacji. Jednakże aby notyfikacja mogła zostać przeprowadzona, a pomoc udzielona na jej podstawie uznana za zgodną z zasadami rynku wewnętrznego Unii Europejskiej, konieczne jest zachowanie pełnej zgodności przepisów z Wytycznymi Komisji (Komunikat Komisji Europejskiej pn. Wytyczne dotyczące pomocy państwa na ratowanie i restrukturyzację przedsiębiorstw niefinansowych znajdujących się w trudnej sytuacji). W celu sprawnego i efektywnego udzielania pomocy przedsiębiorcom konieczne jest dostosowanie przepisów prawa krajowego do wytycznych Komisji Europejskiej.

3) Zarząd sukcesyjny i wspólność praw w spółce, w szczególności:

- *Problemy związane z ustanawianiem i wykonywaniem zarządu sukcesyjnego.*

Z docierających sygnałów w zakresie stosowania przepisów ustawy o zarządzie sukcesyjnym przedsiębiorstwem osoby fizycznej i innych ułatwieniach związanych z sukcesją przedsiębiorstw (ustawy o zarządzie sukcesyjnym) wynika, że wielokrotnie zdarzały się sytuacje polegające na tym, iż wnioski o przedłużenie zarządu sukcesyjnego były składane tuż przed jego wygaśnięciem, a sądy nie miały wystarczająco dużo czasu na wydanie postanowienia w tym zakresie. W związku z powyższym, w wielu przypadkach zarząd sukcesyjny nie został przedłużony. Istnieje zatem potrzeba wprowadzenia zmian umożliwiających płynne przedłużenie zarządu.

W praktyce stosowania ustawy o zarządzie sukcesyjnym pojawiają się również wątpliwości czy zarządca sukcesyjny może pełnić funkcję nieodpłatnie. Ponadto nie jest jasny obowiązek opłacania składek ZUS w przypadku, gdy zarządca sukcesyjny nie pełni swojej funkcji w ramach umowy o pracę.

Podniesienia wymaga, że banki mają wątpliwości, w jakim zakresie zarządcy sukcesyjni i następcy prawni mogą korzystać ze środków zgromadzonych na rachunku bankowym zmarłego przedsiębiorcy. Wąska interpretacja przepisów Prawa bankowego prowadzi do ograniczania dostępu do rachunku, a w konsekwencji uniemożliwia płynne prowadzenie działalności i regulowanie zobowiązań. Zasadne wydaje się zatem doprecyzowanie przepisów w sposób, który pozwoli zarządcom sukcesyjnym korzystać z rachunku bankowego na takich zasadach, jakie obowiązywały zmarłego przedsiębiorcę, w szczególności w zakresie usług bankowych świadczonych przy pomocy komunikacji elektronicznej.

Przepisy ustawy o zarządzie sukcesyjnym wymagają spełnienia określonych warunków i przedstawienia dokumentów w celu przeniesienia zezwolenia alkoholowego na następcę prawnego po śmierci przedsiębiorcy. Analogiczne wymagania są też w przypadku wniosku zarządcy sukcesyjnego o potwierdzenie możliwości wykonywania decyzji. Urzędy wydające decyzje mają wątpliwości co do zakresu przedkładanych dokumentów dotyczących zezwoleń

alkoholowych.

W przypadku zmiany składu osobowego wspólników spółki cywilnej lub śmierci wspólnika, którego działalność została objęta zarządem sukcesyjnym, zezwolenia alkoholowe wygasają. W związku z powyższym prowadzenie działalności gospodarczej w oparciu o te zezwolenia nie jest możliwe. Niezbędne jest wprowadzenie zmian umożliwiających zachowanie ciągłości prowadzonej działalności w przypadku zmian w strukturze własności spółki.

Na podstawie obowiązujących przepisów o powołaniu zarządcy sukcesyjnego po śmierci przedsiębiorcy może zadecydować więcej niż 85/100 spadkobierców. Liczba ta okazuje się zbyt wygórowana w przypadku np. konfliktów w rodzinie, co uniemożliwia powołanie zarządcy sukcesyjnego. Konieczne jest uelastycznienie przepisów, aby ułatwić spadkobiercom powołanie zarządcy sukcesyjnego i sprawne zarządzanie firmą do czasu przeprowadzenia postępowania spadkowego.

W Ordynacji podatkowej regulacja dotycząca przejęcia praw i obowiązków podatkowych zmarłego przedsiębiorcy w związku z wygaśnięciem zarządu sukcesyjnego nie wskazuje wprost na przejęcie tych praw przez następców prawnych przedsiębiorcy.

- *Trudności związane z powoływaniem wspólnego przedstawiciela przez współuprawnionych z tytułu udziałów lub akcji w spółkach handlowych.*

Prawa wspólnika i akcjonariusza w związku z małżeńską wspólnością majątkową, dziedziczeniem i innymi przypadkami nabycia wspólnego prawa powodują, że współuprawnieni do udziału mają wykonywać swoje prawa poprzez wspólnego przedstawiciela. Przykładowo, zgodnie z art. 184 i 333 Kodeksu spółek handlowych, współuprawnieni z tytułu udziałów w spółce z o.o. lub akcji w spółce akcyjnej powinni wykonywać przysługujące im prawa poprzez wspólnego przedstawiciela. Celem takiego rozwiązania jest ochrona interesu spółki w sytuacji wspólności praw wynikających z udziału lub akcji. W interesie spółki i osób, których wspólne prawo dotyczy, jest jak najszybsze przystąpienie do wykonywania praw. Nie określono jednak sposobu i przesłanek wyznaczenia takiego przedstawiciela. Tym samym – np. w przypadku konfliktu wśród współuprawnionych lub spadkobierców albo też braku możliwości nawiązania z nimi kontaktu – może to prowadzić do braku możliwości skorzystania z tej instytucji. To z kolei grozi utrudnieniami, a czasem nawet faktycznym paraliżem dalszego działania spółki jako podmiotu gospodarczego.

4) Zasady i sposób stanowienia prawa gospodarczego:

Przedsiębiorcy i organizacje pracodawców od lat postulują zapewnienie stabilności polskiego prawa i ograniczenie liczby przyjmowanych aktów prawnych. Brak dostatecznej pewności prawnej oraz warunkowanego nią bezpieczeństwa prawnego negatywnie oddziałuje na decyzje inwestycyjne i biznesowe przedsiębiorców. Dodatkowo, mimo ustawowego uregulowania kwestii konsultacji z organizacjami pracodawców i związkami zawodowymi wciąż pojawiają się zarzuty dotyczące niskiej jakości konsultacji publicznych.

Doświadczenia płynące z czteroletniego obowiązywania obecnych przepisów w zakresie dokonywania przeglądu funkcjonowania aktów normatywnych określających zasady podejmowania, wykonywania lub zakończenia działalności gospodarczej uzasadniają potrzebę nowelizację przepisów Prawa przedsiębiorców. W wyniku analizy rządowego procesu legislacyjnego związanego z tworzeniem prawa gospodarczego dostrzeżono m.in. problem braku narzędzi normatywnych promowania badań postlegislacyjnych (ewaluacja, ocena wpływu regulacji, OSR ex post) oraz jednolitych zasad przeprowadzania takich badań.

W trakcie trzech cykli przedkładania Radzie Ministrów informacji o działaniach podejmowanych przez ministrów kierujących działami administracji rządowej, zaobserwowano w pierwszej kolejności brak precyzyjnego standardu takiej informacji. Stosowany w dotychczasowej praktyce formularz przygotowania informacji przekazywany był ministrom jako narzędzie pomocnicze, jednak niemające formalnego znaczenia na gruncie obowiązujących przepisów. W efekcie informacje pozyskiwane od ministrów miały różny poziom szczegółowości, co nie pozwalało na analizę działań podejmowanych na gruncie legislacyjnym oraz pozalegisłacyjnym w dziedzinie prawa gospodarczego. Obowiązujące przepisy nie przesądzają również o tym, w jaki sposób informacje na temat działań podejmowanych w wyniku przeglądu mają być wykorzystane po ich przedłożeniu Radzie Ministrów.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Celem projektowanej ustawy jest wprowadzenie uproszczeń odnoszących się do każdego etapu istnienia i prowadzenia przedsiębiorstwa, tj. rozpoczynania działalności przez przedsiębiorcę, rozwoju jego przedsiębiorstwa w kolejnych latach

oraz przekazania jej w ręce następców. Nowelizacja obejmie też przepisy dot. zasad stanowienia prawa gospodarczego i oceny jego funkcjonowania. W związku z tym, że przyczyną zidentyfikowanych i opisanych problemów są konkretne przepisy prawne, które nakładają wymogi regulacyjne na obywateli i firmy, realizacja celu poprzez działania pozalegislacyjne w tym zakresie nie jest możliwa. Przeprowadzenie osobnej nowelizacji każdego z aktów prawnych, w których zidentyfikowano problemy, wydaje się działaniem nadmiarowym. Z uwagi na liczbę takowych oraz mając na względzie ekonomikę procesu legislacyjnego rekomendowanym rozwiązaniem jest ograniczenie wymogów regulacyjnych w drodze jednej ustawy o charakterze przekrojowym.

Tym samym niniejszy projekt wpisuje się płynnie w grupę pro-przedsiębiorczych ustaw pakietowych, takich jak np. ustawa o zmianie niektórych ustaw w celu wprowadzenia uproszczeń dla przedsiębiorców w prawie podatkowym i gospodarczym czy też ustawa o zmianie niektórych ustaw w celu ograniczenia obciążeń regulacyjnych.

Celem proponowanych w projekcie rozwiązań jest zmniejszenie liczby zbędnych i nadmiernych wymogów regulacyjnych, co wygeneruje oszczędności czasowe i kosztowe po stronie obywateli i przedsiębiorców. Rezultatem będą szybsze i sprawniejsze procedury administracyjne, co przełoży się również na efektywność pracy administracji publicznej. Przewiduje się, że podjęte działania będą stanowić pozytywny impuls dla przedsiębiorców oraz obywateli, istotnie wpływając na jakość życia i poprawę warunków do podejmowania i wykonywania działalności gospodarczej.

Biorąc powyższe pod uwagę, w projekcie przewidziane zostały przepisy zgrupowane w ramach 4 zasadniczych komponentów:

1. Ułatwienia przy podejmowaniu pierwszych kroków w biznesie;
2. Prostsze zasady wykonywania działalności gospodarczej;
3. Usprawnienia na rzecz sukcesji;
4. Prawo gospodarcze przyjazne przedsiębiorcom.

1. Ułatwienia przy podejmowaniu pierwszych kroków w biznesie, w szczególności:

- Ułatwienia w prowadzeniu działalności nierejestrowej:
- *Jednoznaczne rozstrzygnięcie w przepisach, że działalność nierejestrową mogą prowadzić tylko ci cudzoziemcy, którzy posiadają uprawnienia do prowadzenia „regularnej” działalności gospodarczej (zob. ustawa o zasadach uczestnictwa przedsiębiorców zagranicznych i innych osób zagranicznych w obrocie gospodarczym na terytorium RP oraz ustawa o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa).*
- *Jednoznaczne rozstrzygnięcie w przepisach, że – co do zasady – osoby wykonujące działalność nierejestrową powinny posługiwać się numerem PESEL w obrocie gospodarczym.*

Efektom powyższych zmian będzie wyeliminowanie najistotniejszych wątpliwości praktycznych funkcjonowania tej instytucji (z korzyścią zarówno dla obywateli, jak i dla organów) oraz dalsze zachęcanie do angażowania się w tę formę drobnej działalności zarobkowej.

- Określenie jasnych zasad zakładania działalności gospodarczej przez osobę małoletnią.

Jednoznaczne wskazanie w przepisach, że w przypadku osób małoletnich rejestracja działalności gospodarczej musi zostać poprzedzona wyrażeniem zgody przez sąd rodzinny. Sąd ten będzie brał pod uwagę indywidualne okoliczności danej sprawy, w szczególności to, czy planowana rejestracja nie ma jedynie charakteru pozorowanego. Pozwoli to na wyeliminowanie sytuacji patologicznych, ale także – dzięki stworzeniu jasnej i prostej procedury – umożliwi zakładanie działalności gospodarczej przez osoby małoletnie, które rzeczywiście chcą podjąć pierwsze kroki na rynku.

2. Prostsze zasady wykonywania działalności gospodarczej, w szczególności:

- Ułatwienia w prawie podatkowym:
- *Wprowadzenie do Ordynacji podatkowej możliwości rezygnacji przez stronę postępowania z odwołania od decyzji organu pierwszego stopnia.*

W momencie skorzystania przez stronę z prawa do zrzeczenia się odwołania wydana decyzja podatkowa staje się ostateczna i prawomocna, a tym samym wykonalna. Zrzeczenie się odwołania stanowi jednocześnie jasny sygnał dla

organu wydającego decyzję, że strona zgadza się z wydanym rozstrzygnięciem i akceptuje jego treść, rezygnując z uruchomienia procedury odwoławczej.

- *Wprowadzenie możliwości podpisania formularza MDR-3 „Informacja korzystającego o zastosowaniu schematu podatkowego” przez pełnomocnika.*
- *Stworzenie jednego miejsca, w którym zgromadzone będą informacje o stawkach podatków lokalnych obejmujących opodatkowanie nieruchomości.*

W tym celu zostaną zmodyfikowane obowiązujące od 2017 r. przepisy określające gminom obowiązek sprawozdawczości o charakterze podatkowym dotyczący podatku od nieruchomości, podatku rolnego oraz podatku leśnego.

Proponuje się, aby dane ze sprawozdania o wysokości stawek podatku od nieruchomości, średniej cenie skupu żyta i średniej cenie sprzedaży drewna obowiązujące na następny rok podatkowy były publikowane do 31 grudnia, tj. przed początkiem roku podatkowego. W tym celu konieczne jest określenie terminu w jakim rada gminy będzie zobowiązana podjąć uchwały o wysokości stawek podatku od nieruchomości, średniej cenie skupu żyta i średniej cenie sprzedaży drewna. Obecnie uchwały rad gmin są, co do zasady, podejmowane i publikowane do końca roku poprzedzającego rok podatkowy. Proponuje się, aby rady gmin podejmowały uchwały w zakresie stawek podatkowych w terminie do 30 września roku poprzedzającego rok podatkowy. Proponowany termin pozwoli na optymalne przygotowanie i publikację danych. W związku z tym konieczne są zmiany w zakresie terminów i zasad obwieszczenia przez ministra właściwego do spraw finansów publicznych górnych granic stawek podatku od nieruchomości oraz przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego średnich cen skupu żyta i sprzedaży drewna, tak aby ogłaszane były jednociele do 20 lipca roku poprzedzającego rok podatkowy.

Proponuje się także, aby minister właściwy do spraw finansów publicznych publikował dane w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw finansów publicznych. Dzięki takiemu rozwiązaniu podatnicy uzyskają informację o stawkach podatkowych obowiązujących na terenie wszystkich gmin w Polsce w następnym roku podatkowym.

Proponuje się także wskazanie, że organ podatkowy przekazuje sprawozdanie, w części dotyczącej informacji o stawkach podatkowych, do właściwej regionalnej izby obrachunkowej w terminie do dnia 15 października. Natomiast regionalna izba obrachunkowa przekazuje do ministra właściwego do spraw finansów publicznych otrzymane od organów podatkowych sprawozdania w terminie do dnia 25 października. Zaproponowane terminy pozwolą na optymalne wykorzystanie okresu do sporządzenia przez ministra właściwego do opracowania sprawozdania.

Przyjęcie proponowanych rozwiązań spowoduje konieczność wydania przez ministra właściwego do spraw finansów publicznych nowego rozporządzenia, o którym mowa w art. 7b ust 7 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych.

- *Precyzyjne określenie zamkniętego katalogu informacji, które podatnik ma obowiązek ująć w strategii podatkowej.*
- *„Zielona polityka”:*
- *Zmiana definicji małej i mikroinstalacji (nieobligatoryjne podłączenie ich do sieci) w ustawie o odnawialnych źródłach energii.*

Do definicji mikroinstalacji i małej instalacji, zamieszczonych w art. 2 pkt 19 i 18 ustawy o odnawialnych źródłach energii po fragmentach stanowiących o warunkach dotyczących przyłączenia do sieci („przyłączoną do sieci elektroenergetycznej o napięciu znamionowym niższym niż 110 kV” oraz „przyłączoną do sieci elektroenergetycznej o napięciu znamionowym niższym niż 110 kV”) należy dodać zastrzeżenia w postaci „— jeżeli mikroinstalacja/mała instalacja jest przyłączona do sieci elektroenergetycznej”). Umożliwi to zastosowanie tych definicji również do instalacji wyspowych, które mogą być wykorzystywane przez prosumentów i przedsiębiorców. Tym samym, podmioty te będą mogły skorzystać z programów dofinansowania, które posługują się tymi definicjami.

- *Traktowanie części budowlanych elektrowni wiatrowych na budynkach tak samo jak części budowlanych anten oraz reklam (ustawa – Prawo budowlane).*

Traktowanie części budowlanych elektrowni wiatrowych na budynkach podobnie jak części budowlanych anten oraz reklam (ustawa - Prawo budowlane). Zaproponowano rozszerzenie katalogu inwestycji zwolnionych z pozwolenia na budowę, ale wymagających zgłoszenia, o części budowlane wolno stojącej tzw. małej elektrowni wiatrowej, której

całkowita wysokość jest większa niż 3 m i nie większa niż 12 m oraz której moc nie przekracza mocy mikroinstalacji, a odległość jej usytuowania od granic działki jest nie mniejsza niż jej całkowita wysokość. Jednocześnie takie inwestycje na etapie zgłoszenia będą wymagały sporządzenia planu sytuacyjnego i projektu architektoniczno-budowlanego, a na etapie rozpoczęcia robót budowlanych konieczne będzie sporządzenie projektu technicznego i zapewnienie udziału kierownika budowy. Będą podlegały również obowiązkowi powykonawczej inwentaryzacji geodezyjnej. Natomiast obiekty małej elektrowni wiatrowej o wysokości do 3 m, będą zwolnione zarówno z pozwolenia na budowę jak i zgłoszenia.

Propozycje mają na celu upraszczanie i przyspieszanie procesu inwestycyjno-budowlanego dla ww. obiektów oraz zmniejszania obciążeń dla inwestorów, a tym samym mają zachęcić inwestorów do budowy takich inwestycji co jest szczególnie istotne w kontekście przechodzenia na gospodarkę niskoemisyjną i rozwój odnawialnych źródeł energii. Wprowadzenie proponowanego zapisu wskazującego, że odległość usytuowania wolno stojącej elektrowni wiatrowej od granic działki będzie nie mniejsza niż jej całkowita wysokość ma na celu ograniczenie możliwości oddziaływania na nieruchomości sąsiednie.

- *Scedowanie obowiązku zapłaty podatku za nieruchomości na dzierżawcę, za wnioskiem właściciela nieruchomości i dzierżawcy (ustawa o podatkach i opłatach lokalnych).*
- *Brak konieczności przedkładania w urzędzie dokumentu prokury, jeżeli została ona wpisana do KRS.*

Projekt przewiduje rozciągnięcie rozwiązań przewidzianych w art. 41 ustawy o Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej i Punkcie Informacji dla Przedsiębiorcy także na przedsiębiorców wpisanych do rejestru przedsiębiorców KRS.

- *Bardziej przystępne warunki przeprowadzania kontroli działalności gospodarczej:*
- *Wprowadzenie obowiązku doręczenia przedsiębiorcy przed wszczęciem kontroli, jeżeli jest to możliwe i mogłoby to usprawnić przebieg kontroli, bez istotnego negatywnego wpływu na jej skuteczność, listy informacji i dokumentów, których udostępnienia w toku kontroli oczekuje od kontrolowanego przedsiębiorcy organ kontroli.*

Rozwiązanie to będzie miało na celu odpowiednie przygotowanie i usprawnienie procesu przeprowadzenia kontroli, zarówno dla inspekcji, jak i samego kontrolowanego. Jeśli jednak w trakcie kontroli okaże się, że niezbędne są także inne informacje i dokumenty, to nie będzie to uznawane za przekroczenie przez organ zakresu kontroli.

- *Wprowadzenie obowiązku publikowania przez organy kontroli wyników analiz prawdopodobieństwa naruszenia prawa, obejmujących identyfikację obszarów podmiotowych i przedmiotowych, w których ryzyko naruszenia przepisów jest największe.*

W związku z przyjęciem zaproponowanego rozwiązania podmioty kontrolowane będą mogły zbadać realizację przez organ obowiązku planowania kontroli i przeprowadzania analiz. Przedsiębiorcy będą wiedzieli, że organ kontroli rzeczywiście realizuje obowiązek przygotowania analizy i planu kontroli, kieruje się obiektywnymi przesłankami (np. większym ryzykiem naruszenia obowiązków) i jest bezstronny, a także będą mogli poznać logikę, którą kieruje się organ kontroli, liczbę kontroli przeprowadzonych u podmiotów w danym sektorze mających określone obroty czy liczbę pracowników (np. 80 dużych firm budowlanych w 2022 r.). Należy przy tym zastrzec, że publikacja wyników będzie miała przede wszystkim charakter poglądowy i orientacyjny (z uwzględnieniem tajemnic prawnie chronionych), nie stanowiąc podstawy do kwestionowania konkretnych czynności organów.

- *Dopuszczenie wniesienia sprzeciwu wobec czynności kontrolnych, niewstrzymującego czynności kontrolnych, w przypadku, gdy organ przeprowadzając kontrolę w sposób nieuprawniony powołuje się na wyłączenia ograniczeń kontroli działalności gospodarczej.*

Propozycja umożliwi np. wydanie postanowienia o odstąpieniu od czynności kontrolnych, gdy kontrola trwa zbyt długo lub nie ma w rzeczywistości na celu przeciwdziałanie popełnieniu czynu zabronionego.

- *Poprawa relacji między administracją publiczną a przedsiębiorcami oraz usprawnienie pracy urzędów:*
- *Wprowadzenie możliwości umarzania należności z tytułu kar administracyjnych i zaległych kar administracyjnych z urzędu.*

Proponowane rozwiązanie umożliwi wyeliminowanie administracyjnych kar pieniężnych, których egzekucja jest kosztowna w stosunku do realnych możliwości zaspokojenia wierzyciela publicznoprawnego lub też nie istnieje

możliwość dochodzenia przez organ kwoty tej kary.

- *Wprowadzenie generalnych zasad w prawie administracyjnym i Ordynacji podatkowej, mówiących o tym, że – co do zasady – wezwania do składania wyjaśnień w formie papierowej lub elektronicznej powinny mieć pierwszeństwo przed wezwaniami do osobistego stawiennictwa.*

Zmiana ma na celu ograniczenie sytuacji, w których osobiste stawiennictwo lub stawiennictwo przez pełnomocnika było wymagane. Propozycja polega na wzmocnieniu pierwszeństwa postaci pisemnej, w tym elektronicznej jako docelowej przed pozostałymi. W obecnych czasach techniki zdalnej komunikacji umożliwiającą składanie wyjaśnień bez konieczności wychodzenia z domu.

- *Wdrożenie na szerszą skalę tzw. wezwań miękkich (wzorowanych na art. 49a ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów).*
- *Podjęcie kolejnych kroków zmierzających do deregulacji stosowania pieczętek/pieczęci poprzez doprecyzowanie Prawa przedsiębiorców.*

Zmiana będzie polegała na dodaniu przepisu, który wskazuje, że brak pieczętki nie stanowi braku formalnego pisma lub wniosku ani nie jest powodem, aby stwierdzić, że są one niekompletne. Jednocześnie proponuje się wyjątek od tej zasady, jeżeli przepisy odrębne nakazują stosowanie pieczętki. Oznacza to, że organ administracji nie może wymagać i żądać od przedsiębiorcy posługiwania się pieczętką, chyba że istnieje szczególny przepis prawa powszechnie obowiązującego, który wprowadza taki wymóg w konkretnej sprawie.

- *Wprowadzenie możliwości wydawania przez organy tzw. decyzji hybrydowych.*

W przypadku, gdy decyzja administracyjna ma zawierać wiele załączników, to, za zgodą strony, te ostatnie będą mogły być jej przekazane na trwałym nośniku informacji, zamiast w formie papierowej.

- *Doprecyzowanie przepisów KPA i Ordynacji podatkowej poprzez wskazanie, że w przypadku odwołania (zażalenia) akta sprawy mogą być przesyłane (przekazane) organowi odwoławczemu przez organ I instancji w postaci papierowej albo w postaci elektronicznej.*

Akta sprawy przesłane w postaci elektronicznej będą miały moc oryginału. Proponowane rozwiązanie spowoduje obniżenie kosztów funkcjonowania administracji publicznej i przyczyni się do zwiększenia sprawności postępowań, a jednocześnie nie spowoduje powstania nowych obciążeń dla stron postępowań.

- *Odejście od zasady dwuinstancyjności na rzecz jednoinstancyjności w kilku kolejnych postępowaniach administracyjnych prowadzonych na podstawie przepisów m.in.:*
- art. 82 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych,
- art. 16, art. 24 oraz art. 32b ustawy o transporcie drogowym,
- art. 31, art. 33, art. 38, art. 58, art. 109, art. 110 oraz art. 117 ustawy o kierujących pojazdami,
- art. 40 ustawy o drogach publicznych,
- art. 128b, art. 161, art. 162, art. 186b, art. 186c, art. 186d, art. 186e ustawy – Prawo lotnicze,
- art. 9a ustawy o wyrobie napojów spirytusowych oraz o rejestracji i ochronie oznaczeń geograficznych napojów spirytusowych,
- art. 7a i art. 7c ustawy o wyrobie alkoholu etylowego oraz wytwarzaniu wyrobów tytoniowych,
- art. 16o ustawy o zawodach lekarza i lekarza dentystry,
- art. 45, art. 62f i art. 110z ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji,
- art. 38 ustawy o obywatelstwie polskim,
- art. 2 ustawy o dokonywaniu w księgach wieczystych wpisów na rzecz Skarbu Państwa w oparciu o międzynarodowe umowy o uregulowaniu roszczeń finansowych,
- art. 121 ustawy – Prawo farmaceutyczne,
- art. 27, art. 27a i art. 28 ustawy o substancjach chemicznych i ich mieszaninach,
- art. 15a ustawy o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych,
- art. 5 ustawy o krajowym systemie cyberbezpieczeństwa.
- *Ujednolicenie niektórych rozwiązań w zakresie doręczeń pomiędzy KPA i Ordynacją podatkową (fikcja doręczeń osobom prawnym i jednostkom organizacyjnym niemającym osobowości prawnej).*

- *Wprowadzenie do ustawy – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi regulacji umożliwiającej wniesienie skargi do wojewódzkiego sądu administracyjnego bez składania wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy także w odniesieniu do postanowień.*
- *Wprowadzenie przepisu określającego termin, po upływie którego postępowanie zawieszono z urzędu w oparciu o podstawy wymienione w art. 97 § 1 KPA, ulegałoby umorzeniu, w sytuacji, gdy zaistniałe przeszkody do kontynuowania postępowania nie zostaną w tym terminie usunięte, a wszystkie strony nie są zainteresowane prowadzeniem postępowania.*
- *Wprowadzenie instrumentu, mającego na celu zobowiązanie organu I instancji zastosowania się do okoliczności wskazanych w decyzji organu odwoławczego.*
- *Wydłużenie z 7 dni do 14 dni terminu w obszarze autokontroli decyzji administracyjnych.*
- *Wprowadzenie zmian w zakresie ustawy – Prawo zamówień publicznych:*
- *Uporządkowanie kwestii wyłączenia stosowania w odniesieniu do zamówień, których przedmiotem są pożyczki lub kredyty.*
- *Nowelizacja przepisów dotycząca przesłanki wykluczenia wykonawcy, w stosunku, do którego otwarto likwidację, ogłoszono upadłość, którego aktywami zarządza likwidator lub sąd, zawarł układ z wierzycielami, lub którego działalność gospodarcza jest zawieszona.*
- *Konieczność wprowadzenia zmian w ustawie – Prawo zamówień publicznych oraz w ustawie o umowie koncesji na roboty budowlane lub usługi, mających na celu dostosowanie do rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) 2019/1780.*

Niezbędne jest wprowadzenie zmian w ustawie – Prawo zamówień publicznych oraz w ustawie o umowie koncesji na roboty budowlane lub usługi, w zakresie przepisów dotyczących ogłoszeń przekazywanych przez zamawiających Urzędowi Publikacji Unii Europejskiej, co ma na celu dostosowanie do rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) 2019/1780.

Rekomendowane jest uaktualnienie odesłania zawartego w art. 87 ust. 1 ustawy – Prawo zamówień publicznych poprzez odesłanie do rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) 2019/1780 w miejsce odesłania do rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) 2015/1986.

Ponadto, istnieje potrzeba wprowadzenia do ustawy – Prawo zamówień publicznych delegacji uprawniającej ministra właściwego ds. gospodarki do wydania rozporządzenia w sprawie dostosowania na szczeblu krajowym pól opcjonalnych e-formularzy w świetle rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) 2019/1780. Wynika to z faktu, iż standardowe formularze ogłoszeń (e-formularze) na gruncie rozporządzenia 2019/1780 zawierają zarówno pola obowiązkowe, jak i pola opcjonalne, względem których decyzja o ich wykorzystaniu oraz charakterze leży po stronie państw członkowskich Unii Europejskiej. Określając charakter i zakres pól e-formularzy należy kierować się koniecznością uzyskania kompleksowych i miarodajnych danych na potrzeby wypełniania obowiązków sprawozdawczych, w szczególności względem Komisji Europejskiej.

Rozporządzenie 2019/1780 ma również zastosowanie do regulacji objętych dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/23/UE z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie udzielania koncesji, w związku z tym niezbędne jest wprowadzenie analogicznych zmian w art. 18 ustawy o umowie koncesji na roboty budowlane lub usługi. Oprócz uaktualnienia odesłania do nowego rozporządzenia 2019/1780 zasadne jest także wprowadzenie do ustawy o umowie koncesji na roboty budowlane lub usługi delegacji uprawniającej ministra właściwego ds. gospodarki do wydania rozporządzenia w sprawie dostosowania na szczeblu krajowym pól opcjonalnych e-formularzy, biorąc pod uwagę treść rozporządzenia 2019/1780.

- *Wprowadzenie zmiany w art. 580 ust. 2 ustawy – Prawo zamówień publicznych mającej na celu dostosowanie do obecnego brzmienia art. 165 § 2 Kodeksu postępowania cywilnego.*

Proponowana zmiana art. 580 ust. 2 zdanie drugie ustawy – Prawo zamówień publicznych (regulującego sposób wnoszenia skargi do sądu na orzeczenie Krajowej Izby Odwoławczej oraz na postanowienie Prezesa Krajowej Izby Odwoławczej) ma na celu dostosowanie do obecnego brzmienia art. 165 § 2 Kodeksu postępowania cywilnego, które uwzględnia wyrok Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej (czwarta izba) z dnia 27 marca 2019 r. w sprawie C-545/17 Mariusz Pawlak przeciwko Prezesowi Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego. Obecnie przepis art. 165 § 2

Kodeksu postępowania cywilnego uwzględnia już aspekt europejski wnoszenia skargi i stanowi, że oddanie pisma procesowego w formie przesyłki poleconej w polskiej placówce pocztowej operatora pocztowego w rozumieniu ustawy – Prawo pocztowe lub w placówce podmiotu zajmującego się doręczaniem korespondencji na terenie Unii Europejskiej jest równoznaczne z wniesieniem go do sądu.

- Inne zmiany:
- *W przepisach ustawy o imprezach turystycznych i powiązanych usługach turystycznych proponuje się dodanie przepisu wskazującego na ochronę prawną określenia „organizator turystyki”, aby nie dochodziło do sytuacji nieadekwatnego i bezkarnego posługiwania się nim.*

Projektowany przepis ograniczy możliwość posługiwania się określeniem „organizator turystyki”, do podmiotów, spełniających warunki określone w ustawie.

- *Modyfikacja przepisów w zakresie płatności składek na Turystyczny Fundusz Gwarancyjny (TFG).*

Rozszerzenie obecnej regulacji także na przypadki nieodprowadzania składek pozwoli w sposób wymierny zabezpieczyć składanie deklaracji oraz dopływ środków do Funduszu, który jest filarem systemu zabezpieczenia podróży na okoliczność niewypłacalności organizatora turystyki. Propozycja ma na celu poprawę sytuacji przedsiębiorców turystycznych prawidłowo realizujących swoje obowiązki ustawowe w stosunku do podmiotów uchylających się od ich realizacji. Zmiana zapewni skuteczną drogę egzekwowania obowiązków przedsiębiorców turystycznych wobec Turystycznego Funduszu Gwarancyjnego.

- *W obszarze problemu płatności składek na Turystyczny Fundusz Pomocowy (TFP) oraz realizacji obowiązków informacyjnych w zakresie tych składek proponuje się wprowadzenie zmian w przepisach ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych.*

Propozycja polega na rozszerzeniu obecnej regulacji na przypadki braku realizacji przez przedsiębiorców obowiązków związanych z uiszczaniem składek i przekazywaniem informacji o ich wysokości. Pozwoli to w sposób wymierny zabezpieczyć dopływ środków do Funduszu, z którego mają być wypłacane środki na pokrycie zobowiązań organizatorów turystyki, w przypadku wystąpienia w przyszłości kryzysu podobnego do tego z okresu pandemii.

- *Wprowadzenie w przepisach prawa administracyjnego, prawa cywilnego (sprawy gospodarcze) oraz prawa pracy dodatkowych bodźców zachęcających do zainicjowania procedury mediacyjnej lub koncyliacyjnej.*

Wskazany zostanie katalog spraw, w których organ powinien zaprosić stronę lub strony do mediacji administracyjnej, np. sprawy z zakresu umorzenia, odroczenia terminu płatności albo rozłożenia na raty należności publicznoprawnych.

Dodatkowo obowiązywać będzie zasada kierowania przez sąd do mediacji w sprawach z zakresu prawa pracy (za wyjątkiem spraw dotyczących rozwiązania umowy o pracę) i spraw z zakresu prawa gospodarczego, jeśli strony przed złożeniem pozwu nie podjęły próby polubownego rozwiązania sporu, w szczególności na skutek braku kontaktu lub odmowy spotkania lub rozmowy przez jedną ze stron.

- *Uzupełnienie przepisów ustawy o gospodarce nieruchomościami w sposób zapewniający realną możliwość dochowania przez pośrednika w obrocie nieruchomościami oraz zarządcę nieruchomości ustawowego terminu przewidzianego na przedłożenie kopii dokumentu potwierdzającego ubezpieczenie.*

W przepisach art. 181 oraz art. 186 ustawy o gospodarce nieruchomościami zostanie jednoznacznie wskazane, że w przypadku przedłożenia kopii dokumentu ubezpieczenia za pośrednictwem operatora pocztowego termin na przekazanie tego dokumentu uważa się za zachowany, jeżeli przed jego upływem kopia dokumentu ubezpieczenia zostanie nadana w placówce pocztowej operatora pocztowego. Propozycja przyczyni się do urealnienia wypełniania przez pośredników w obrocie nieruchomościami oraz zarządców nieruchomości ciążącego na nich obowiązku ustawowego. Ponadto zmiana przepisów zapewni przejrzystą i stabilną sytuację podmiotom prowadzącym działalność gospodarczą w zakresie pośrednictwa w obrocie nieruchomościami i zarządzania nieruchomościami.

- *Wprowadzenie zmiany, polegającej na nałożeniu na Ubezpieczeniowy Fundusz Gwarancyjny obowiązku informowania ministra właściwego do spraw budownictwa, planowania i zagospodarowania przestrzennego o możliwości niedoboru środków w DFG.*

Dzięki proponowanemu rozwiązaniu możliwe będzie podjęcie wcześniejszej i odpowiednio wyważonej reakcji,

zmierzającej do zapewnienia pełnej wydolności finansowej podmiotu zapewniającego bezpieczeństwo uczestników rynku deweloperskiego.

- *Wprowadzenie ścieżki dochodzenia roszczeń przez użytkowników biznesowych w przypadku stosowania nieuczciwych praktyk rynkowych przez dostawców usług pośrednictwa internetowego.*

Proponowane przepisy wprowadzą ścieżkę sprawnego dochodzenia roszczeń przez przedsiębiorców, wobec których pośrednicy internetowi mogli stosować praktyki sprzeczne z przepisami rozporządzenia tzw. P2B. Dotychczas brak jest regulacji, które w klarowny sposób dają przedsiębiorcom możliwość dochodzenia swoich roszczeń w sposób inny niż na drodze sądowej. Ich wdrożenie stanowić będzie dodatkowy środek ochrony przedsiębiorców przed nieuczciwymi praktykami, jakie mogą być stosowane przez pośredników oferujących usługi internetowe, np. polegających na udostępnianiu platform do handlu internetowego. Ponadto wprowadzane przepisy zmieniające ustawę o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji mają na celu zapewnienie skutecznego stosowania przepisów rozporządzenia P2B, nie stanowią natomiast bezpośredniego powielenia przepisów tego rozporządzenia.

Nowelizacja przyczyni się do eliminacji lub ograniczenia następujących praktyk rynkowych, które obecnie są spotykane:

* Niejasne polityki i regulaminy, w tym w zakresie przetwarzania danych osobowych dotyczących korzystania z usług pośrednictwa internetowego.

* Brak udzielania kompletnych informacji dla użytkowników platform internetowych nt. działań dokonywanych przez pośredników na ich kontach (np. zawieszanie, usuwanie kont).

* Faworyzowanie produktów oferowanych przez pośredników kosztem użytkowników biznesowych.

- *Współpraca z Komisją Europejską w zakresie badania subsydiów zagranicznych zakłócających rynek wewnętrzny Unii Europejskiej.*

W projekcie zaproponowano, aby organem wykonującym zadania państwa członkowskiego właściwym do współpracy z Komisją Europejską w zakresie wskazanym w rozporządzeniu 2022/2560 był Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (zwany dalej „Prezesem UOKiK”). Powierzenie realizacji zadań Prezesowi UOKiK uzasadnia zbieżność specyfiki postępowań prowadzonych przez Prezesa UOKiK jako centralnego organu administracji rządowej właściwego w sprawach ochrony konkurencji z postępowaniami, które ma prowadzić Komisja Europejska na mocy rozporządzenia 2022/2560. Zbieżność ta polega na badaniu w obu przypadkach finansowych aspektów działalności przedsiębiorstw i ich wpływu na rynek, w tym niwelowaniu zachowań ograniczających konkurencję. W przypadku Komisji Europejskiej jest to wpływ subsydiów (tj. wkładu finansowego, który obejmuje między innymi przeniesienie funduszy lub zobowiązań, zrzeczenie się dochodów, dostawę towarów lub usług bądź zakup towarów lub usług) na rynek wewnętrzny, w przypadku Prezesa UOKiK postępowania przez niego prowadzone dotyczą m.in. ustalania cen i innych warunków zakupu lub sprzedaży produktów, podziału rynków zbytu lub zakupu, uzgadnianiu przez przedsiębiorców przystępujących do przetargu lub przez tych przedsiębiorców i przedsiębiorcę będącego organizatorem przetargu warunków składanych ofert, w szczególności zakresu prac lub cen. Co więcej, zadania, które na podstawie projektowanej ustawy ma realizować Prezes UOKiK pokrywają się z katalogiem działań już podejmowanych przez Prezesa UOKiK w toku prowadzonych postępowań i realizowanych na mocy ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. z 2022 r. poz. 2581, z późn. zm.; zwanej dalej: „ustawą o ochronie konkurencji i konsumentów”). Wykorzystanie dotychczasowego doświadczenia Prezesa UOKiK pozwoli na optymalizację zasobów organizacyjnych i kadrowych przy realizacji zadań wskazanych w rozporządzeniu 2022/2560. Ponadto wybór jednego organu właściwego do realizacji tych zadań zapewni niezbędny stopień współpracy z Komisją Europejską oraz odpowiedni poziom specjalizacji, m.in. dzięki skumulowaniu przez jeden organ pełni wiedzy dot. specyfiki postępowań prowadzonych przez Komisję Europejską.

Ponadto zaproponowano, aby z Prezesem UOKiK w zakresie realizacji zadań państwa członkowskiego określonych w rozporządzeniu 2022/2560 współpracował Prezes Urzędu Zamówień Publicznych (zwany dalej „Prezesem UZP”), bowiem jednym z dwóch głównych obszarów, które będzie monitorować Komisja Europejska na podstawie rozporządzenia 2022/2560 są zamówienia publiczne. Zakres pomocy Prezesa UZP będzie obejmował przekazywanie żądanych przez Prezesa UOKiK informacji dot. postępowań o udzielenia zamówienia oraz informacji o podejrzeniu wystąpienia subsydiów zagranicznych mogących zakłócać rynek wewnętrzny w związku z postępowaniem o udzielenie zamówienia w przypadku powzięcia przez Prezesa UZP takich informacji.

- *Wprowadzenie zmian w ustawie o udzielaniu pomocy publicznej w celu ratowania lub restrukturyzacji*

przedsiębiorców.

Projektowane zmiany mają na celu zapewnienie spójności między przepisami prawa krajowego i wytycznymi Komisji Europejskiej dotyczącymi pomocy państwa na ratowanie i restrukturyzację przedsiębiorstw niefinansowych znajdujących się w trudnej sytuacji, wyeliminowanie potencjalnych wątpliwości interpretacyjnych, jakie mogłyby powstać na gruncie stosowania ustawy, wyeliminowanie pomyłki dotyczącej zastąpienia formuły matematycznej opisem słownym przy ustalaniu wysokości pomocy, powstałej podczas prac legislacyjnych na etapie parlamentarnym, wyrażenie wprost norm dotyczących warunków wzrostu oprocentowania, zawartych w wytycznych Komisji Europejskiej, w celu wyeliminowania ewentualnej uznaniowości organu udzielającego pomocy, a także usprawnienie i przyspieszenie procedury składania wniosków o udzielenie pomocy poprzez wprowadzenie obligatoryjnego składania wniosków o udzielenie pomocy wyłącznie za pomocą formularza elektronicznego dostępnego na stronie internetowej podmiotu udzielającego pomocy. Proponowane rozwiązania przyczynią się do zwiększenia efektywności przy udzielaniu pomocy przedsiębiorcom, jak również zapewnią kompatybilność przepisów prawa krajowego z wytycznymi Komisji Europejskiej.

3. Usprawnienia na rzecz zarządu sukcesyjnego i współników spółek:

– Usprawnienia w ustanawianiu i wykonywaniu zarządu sukcesyjnego:

- Zmiana procedury przedłużania zarządu sukcesyjnego przez sąd.*

Nowelizacja przewiduje, że zarząd sukcesyjny będzie przedłużany automatycznie do momentu wydania postanowienia przez sąd. W przypadku gdy sąd uzna, że celowe jest dalsze jego przedłużenie, zarząd sukcesyjny będzie trwał do momentu wyznaczonego przez sąd, chyba że wystąpią okoliczności skutkujące jego wygaśnięciem.

- Doprecyzowanie przepisów dotyczących wynagradzania i oskładkowania wynagrodzeń zarządców sukcesyjnych.*

Propozycja obejmuje zmiany w ustawie o systemie ubezpieczeń społecznych, jednoznacznie przesądzające, że płatnikiem składek jest przedsiębiorstwo w spadku, a obowiązek składowy nie powstaje w przypadku nieodpłatnego pełnienia funkcji.

- Zmiana brzmienia przepisu, w sposób, który przesądzi o możliwości dostępu do rachunku bankowego zmarłego przedsiębiorcy na zasadach dotychczasowych zarówno zarządcy sukcesyjnego, jak i osobom dokonującym czynności zachowawczych, w tym za pomocą środków komunikacji elektronicznej.*
- Wyłączenie niektórych regulacji przepisów ustawy o zarządzie sukcesyjnym w związku z wątpliwościami w zakresie procedur dotyczących potwierdzenia wykonywania decyzji i przenoszenia decyzji umożliwiających obrót napojami alkoholowymi.*

Proponowane rozwiązanie pozwoli kontynuować działalność po śmierci przedsiębiorcy w dotychczasowym zakresie i na dotychczasowych zasadach, do czasu wygaśnięcia danego zezwolenia alkoholowego. Warunki do wykonywania tej działalności na podstawie obowiązującego zezwolenia alkoholowego w dalszym ciągu powinny być spełnione, mimo zmiany osoby wykonującej tę działalność. Regulacja nie wpłynie zatem negatywnie na jakość i bezpieczeństwo działalności w przedmiotowym zakresie.

- Nowelizacja przepisów dotyczących wygaśnięcia zezwoleń na obrót napojami alkoholowymi w przypadku zmiany składu spółki cywilnej, w tym śmierci współnika.*

Na mocy nowych przepisów zezwolenie nie będzie wygasać, jeśli zostanie ustanowiony zarząd sukcesyjny albo dopóki nie upłyną terminy na jego ustanowienie albo przeniesienie decyzji na następcę prawnego. Proponowane rozwiązanie zapewni spółkom dalsze działanie w oparciu o zezwolenie alkoholowe w przypadku śmierci współnika.

- Uelastycznienie przepisów dotyczących powołania zarządcy sukcesyjnego po śmierci przedsiębiorcy przez jego spadkobierców.*

Nowelizacja przewiduje, że 75/100 spadkobierców będzie mogło zdecydować o powołaniu zarządcy sukcesyjnego. Propozycja ułatwi sprawne zarządzanie firmą do czasu przeprowadzenia postępowania spadkowego.

- Nowelizacja Ordynacji podatkowej.*

Zmiana polegać będzie na usunięciu istniejącej wątpliwości interpretacyjnej poprzez wskazanie wprost w przepisie, że po wygaśnięciu zarządu sukcesyjnego prawa i obowiązki przedsiębiorcy oraz te powstałe w czasie zarządu sukcesyjnego

przechodzą na następców prawnych zmarłego przedsiębiorcy.

- Wprowadzenie procedury wyznaczenia i odwoływania wspólnego przedstawiciela w przypadku współuprawnienia do posiadania udziałów lub akcji w spółkach handlowych.

Na mocy nowych przepisów będzie istnieć możliwość wyznaczenia przed notariuszem wspólnego przedstawiciela przez osoby współuprawnione posiadające co najmniej 75/100 praw do udziału lub akcji w spółce objętych wspólnością, pod warunkiem, że:

- * w przypadku nabycia udziałów w drodze dziedziczenia - co najmniej jeden ze współuprawnionych przyjmie spadek,
- * w przypadku małżonków – małżonkowie złożą oświadczenie, że udziały lub akcje należą do majątku wspólnego,
- * w przypadku innego tytułu powstania wspólności praw – co najmniej jeden ze współuprawnionych złoży oświadczenie, że będzie ponosił odpowiedzialność wobec współuprawnionych niebiorących udziału w powołaniu wspólnego przedstawiciela za wyrządzoną szkodę w zakresie udziałów lub akcji objętych wspólnością. Oświadczenie nie będzie potrzebne, gdy w czynności będą brały wszystkie osoby współuprawnione.

Odwołanie wspólnego przedstawiciela proponuje się natomiast umożliwić osobom współuprawnionym posiadającym powyżej 50/100 praw do udziału lub akcji w spółce objętych wspólnością.

Na analogicznych zasadach będzie można wyznaczyć kolejnego wspólnego przedstawiciela w przypadku jego śmierci, rezygnacji albo odwołania.

4. Prawo gospodarcze przyjazne przedsiębiorcom:

- *Wprowadzenie zasady równoważenia obowiązków administracyjnych do art. 67 Prawa przedsiębiorców (nawiązującej do koncepcji realizowanej w wielu krajach europejskich tzw. „one in, one out”).*

Zasada będzie polegała na tym, by projektując nowe obowiązki administracyjne, projektodawca dążył do zmniejszenia obciążeń administracyjnych wynikających z uregulowań prawnych już obowiązujących w danej dziedzinie.

- *Wprowadzenie zasady projektowania oceny funkcjonowania aktu normatywnego (OSR ex post).*

Proponuje się, by przyjmowane przez Radę Ministrów projekty aktów normatywnych z zakresu prawa gospodarczego zawierały w OSR informacje na temat zakresu oceny funkcjonowania projektowanego aktu lub jego części, w szczególności mierników określających stopień realizacji jego celów oraz terminu przygotowania takiej oceny.

- *Wprowadzenie zasady obowiązkowej oceny skutków regulacji ex post, zgodnie z którą ocenę funkcjonowania aktu normatywnego (OSR ex post) przeprowadza się obowiązkowo w sytuacji, gdy dany akt został przyjęty w wyniku rządowego procesu legislacyjnego, w którym odstąpiono od przeprowadzenia konsultacji publicznych (nie później niż po upływie dwóch lat od wejścia w życie takiego aktu).*
- *Wprowadzenie zasady oceny projektu pod kątem notyfikacji usługowej.*
- *Wprowadzenie na poziomie ustawowym zasady „dwóch terminów”.*

Zgodnie z propozycją, przepisy prawa gospodarczego powinny wchodzić w życie pierwszego stycznia lub pierwszego czerwca. Jednocześnie przewidziano możliwość odstąpienia od takiej zasady, jednak w takim przypadku w uzasadnieniu projektu ustawy przedstawia się przyczyny takiego odstąpienia. Odstąpienie od ww. zasady może nastąpić jedynie wówczas, gdy przemawia za tym ważny interes publiczny lub gdy wynika to konieczności implementacji lub wykonania przepisów prawa Unii Europejskiej.

- *Wprowadzenie zmian mających na celu usprawnienie procesu dokonywania bieżących przeglądów prawa gospodarczego wynikającego z art. 70 Prawa przedsiębiorców.*

W szczególności planuje się doprecyzowanie podstawowego zakresu przedkładanych informacji, wskazanie organu - gospodarza procesu obsługi przekazywania informacji (założono, że jest nim minister właściwy do spraw gospodarki), stworzenie podstawy prawnej do udostępniania wzoru formularza informacji ministrom kierującym działami administracji rządowej (wzór formularza będzie publikowany w Biuletynie Informacji Publicznej ministra właściwego do spraw gospodarki), stworzenie zasad postępowania z uzyskanymi od tych ministrów informacjami (obowiązek przekazania takich informacji wskazanym podmiotom, które w systemie prawnym wyposażone są w kompetencje związane z oceną praktyki legislacyjnej, tj. Radzie Dialogu Społecznego, Radzie Legislacyjnej, Radzie Pożytku Publicznego, Rzecznikowi Małych

i Średnich Przedsiębiorców) w celu umożliwienia tym podmiotom wyrażenie opinii lub zajęcia stanowiska. Postuluje się także wprowadzenie obowiązku publikowania w BIP ministra właściwego do spraw gospodarki zarówno informacji przekazywanych przez ministrów kierujących działami administracji rządowej, jak również opinii i stanowisk dotyczących tych informacji.

- *Wprowadzenie obowiązku cyklicznego opracowywania Polityki regulacyjnej.*

W celu zapewnienia ciągłej poprawy jakości regulacji proponuje się wprowadzenie Polityki regulacyjnej. Byłoby to rozwiązanie wzorowane na Polityce zakupowej państwa. Polityka będzie określała priorytetowe działania w obszarze kształtowania otoczenia prawnego wykonywania działalności gospodarczej w zakresie: redukcji obciążeń regulacyjnych; prowadzenia konsultacji publicznych projektów aktów normatywnych; dokonywania oceny funkcjonowania aktów normatywnych i nadzoru nad realizacją polityki regulacyjnej. Polityka będzie uwzględniać wyniki przeglądu funkcjonowania aktów normatywnych i planuje się jej opracowanie cyklicznie raz na 4 lata. Byłaby przyjmowana przez Radę Ministrów na wniosek ministra właściwego ds. gospodarki.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Z uwagi na przekrojowy charakter projektowanej regulacji analizę rozwiązań międzynarodowych przeprowadzono w przypadku wybranych zagadnień.

- *Rozwiązania na rzecz prawa przyjaznego przedsiębiorcom.*

Rozwiązania typu „one in one out” zostały wdrożone w następujących państwach: Wielka Brytania (2011 - 2017 r.), Kanada (od 2012 r.), Niemcy (od 2015 r.), Korea (od 2014 r.), Stany Zjednoczone (do 2017 r.), Meksyk (od 2017 r.), Finlandia (od 2017 r.), Francja (od 2013 r.), Australia (od 2007 r., od 2014 r. zmiana zasady na cel redukcyjny netto 1 mld \$ rocznie). Zasadę wprowadzono również na poziomie Unii Europejskiej do aktów inicjowanych przez Komisję Europejską.

We wszystkich analizowanych krajach zasadę wdrożono na poziomie rządowym. W większości ww. krajów zastosowano wyjątki od zasady: w Wielkiej Brytanii i Niemczech wyjątek stanowiły akty wdrażające prawo UE, w Kanadzie wyłączone zostały regulacje związane z podatkami, administracją podatkową, nagłymi sytuacjami kryzysowymi i wyjątkowymi. W Stanach Zjednoczonych możliwe są całkowite lub częściowe wyłączenia gdy nastąpi wyraźne zwolnienie działań, w przypadku działań awaryjnych, przy czynnościach wymaganych ustawowo lub sądownie lub działaniach de minimis. Wnioski o wyłączenia są składane do Biura ds. Informacji i Regulacji (Office of Information and Regulatory Affairs – OIRA). W Korei wyłączone z zasady zostały regulacje niezbędne z uwagi na kryzys w kraju i sytuacje wyjątkowe, wdrażające traktaty i umowy międzynarodowe, związane bezpośrednio z ochroną zdrowia publicznego i bezpieczeństwem, niezbędne dla zagwarantowania stabilności finansowej, związane z kryzysem ekologicznym i sprzyjające uczciwej konkurencji, regulacje związane z opłatami administracyjnymi i sankcjami oraz regulacje, które tracą ważność po upływie roku.

Doświadczenia zagraniczne wskazują na zróżnicowane praktyki w określaniu zakresu zasady typu „jeden za jeden”. Bezpośrednie koszty dostosowawcze dla biznesu są uwzględniane w Niemczech (z wyjątkiem jednorazowych), Korei i Wielkiej Brytanii, natomiast w Kanadzie uwzględniane są wyłącznie bezpośrednie koszty administracyjne dla przedsiębiorstw.

W zakresie opracowywania polityki lepszego stanowienia prawa można wskazać następujące przykłady tego typu działań:

W 2018 r. rząd Wielkiej Brytanii przyjął dokument strategiczny pt. „the Better Regulation Framework¹”, który stanowił adresowany do urzędów państwowych przewodnik obejmujący wszystkie aspekty ram lepszego stanowienia prawa. W założeniu polityka lepszego stanowienia prawa gospodarczego została zaprojektowana jako dokument poddawany cyklicznym analizom i – w konsekwencji identyfikowania nowych wyzwań regulacyjnych – aktualizacjom. W efekcie Brexitu dokument ten stracił aktualność i rząd Wielkiej Brytanii podjął działania zmierzające do aktualizacji polityki regulacyjnej państwa. Wskazany dokument strategiczny jest jednym z kilku dokumentów strategicznych (polityk), realizowanych w Wielkiej Brytanii w zakresie monitorowania i kształtowania zasad prowadzenia polityki regulacyjnej państwa. Polityka lepszego tworzenia prawa gospodarczego wpisywana jest w Wielkiej Brytanii w szerszy kontekst strategiczny: w ramach wykonania przyjętej przez rząd Wielkiej Brytanii Narodowej Strategii Infrastruktury („National Infrastructure Strategy²”) w styczniu 2022 r. przyjęto sektorowy dokument strategiczny dotyczący regulacji sektorów wody,

¹ <https://www.gov.uk/government/publications/better-regulation-framework>.

² <https://www.gov.uk/government/publications/national-infrastructure-strategy>.

energii i telekomunikacji („Economic Regulation Policy Paper³⁾). Dokument ten stanowi – w założeniu – pierwszy krok do aktualizacji istniejącego w Wielkiej Brytanii modelu regulacji gospodarczych. Przewidziano, że w 2022 r. zostaną przeprowadzone konsultacje określające bardziej szczegółowy pakiet systemowych rozwiązań, których celem będzie dostosowanie brytyjskiego modelu regulacji gospodarczych do potrzeb współczesności⁴. Powyższe przykłady świadczą o tym, że w Wielkiej Brytanii istnieją dokumenty określające rządową politykę w zakresie lepszego stanowienia prawa gospodarczego, że dokumenty te poddawane są cyklicznym przeglądom (w tym konsultacjom wewnątrzrządowym oraz konsultacjom z udziałem partnerów społecznych) i wobec zmieniającego się otoczenia społeczno-gospodarczego – rządowe modele regulacyjne są modyfikowane.

Powyższy przykład Wielkiej Brytanii, mimo Brexitu, wpisuje się w ogólnoeuropejski trend tworzenia polityk lepszego stanowienia prawa gospodarczego, który na gruncie Unii Europejskiej realizowany jest przez Komisję Europejską oraz – w szerszym kontekście – przez OECD. Komisja Europejska odpowiada za planowanie oraz proponowanie nowych rozwiązań prawnych oraz polityk regulacyjnych, a także dokonywanie ich ewaluacji. Ramami działania Komisji jest tu aktualizowany dorocznie Program prac Komisji⁵. To właśnie z tego programu prac wynika zobowiązanie Komisji do przygotowywania dokumentów strategicznych związanych z lepszym stanowieniem prawa, a także uruchamiania i prowadzenia dodatkowych narzędzi i procesów, takich jak program The Regulatory Fitness and Performance (REFIT)⁶, działanie grup ekspertów w ramach Platformy Fit for Future⁷. Działania te skoncentrowane są na upraszczaniu regulacji gospodarczych prawa europejskiego i pośrednio regulacji krajów członkowskich. Komisja w swoim programie podkreśla również konieczność dążenia do prawodawstwa, które nie podlega dezaktualizacji. Dezaktualizacji nie powinna ulegać zarówno treść, jak i proces legislacyjny, tak aby odpowiadały one aktualnym potrzebom przedsiębiorstw i obywateli (future-proof).

– *Rozwiązania w zakresie ścieżki dochodzenia roszczeń dla użytkowników biznesowych platform internetowych.*

W przypadku rozwiązań dotyczących wprowadzenia ścieżki dochodzenia roszczeń dla użytkowników biznesowych platform internetowych w zależności od specyfiki danego ustawodawstwa, większość krajów członkowskich UE zdecydowała się na wdrożenie przepisów nadając odpowiednie uprawnienia organom ds. konkurencji, telekomunikacji lub tworząc do tych celów nowy organ. Niektóre Państwa członkowskie, w tym Niemcy zdecydowały się pozostawić te kompetencje dla sądów powszechnych.

– *Współpraca z Komisją Europejską w zakresie badania subsydiów zagranicznych zakłócających rynek wewnętrzny Unii Europejskiej.*

UE ma wyłączne kompetencje w dziedzinie konkurencji i wspólnej polityki handlowej, państwa członkowskie nie mogą rozwiązać tej kwestii poprzez indywidualne środki. Jednakże kwestia zakłóceń na rynku wewnętrznym powodowanych przez subsydia zagraniczne nie była dotąd uregulowana na poziomie europejskim. Żaden z obowiązujących instrumentów unijnych nie odnosił się do zakłóceń wywoływanych przez subsydia zagraniczne.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Podmioty gospodarki narodowej, w tym podmioty gospodarcze	4,2 mln zarejestrowanych podmiotów gospodarki narodowej deklarujących prowadzenie działalności	GUS – na podstawie danych z REGON	Możliwość przygotowania się do kontroli w związku z obowiązkiem przedstawienia listy informacji i dokumentów, których udostępnienia w toku kontroli oczekuje organ od kontrolowanego

³ Economic Regulation Policy Paper, Departament for Business, Energy & Industrial Strategy, January 2022,

https://assets.publishing.service.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/1051261/economic-regulation-policy-paper.pdf.

⁴ <https://www.gov.uk/government/publications/economic-regulation-policy>.

⁵ por. Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów - Program prac Komisji na 2021 r., COM(2020) 690 final.

⁶ https://ec.europa.eu/info/law/law-making-process/evaluating-and-improving-existing-laws/refit-making-eu-law-simpler-less-costly-and-future-proof_en.

⁷ https://ec.europa.eu/info/law/law-making-process/evaluating-and-improving-existing-laws/refit-making-eu-law-simpler-less-costly-and-future-proof/fit-future-platform-f4f_en.

			<p>przedsiębiorcy.</p> <p>Możliwość zweryfikowania przez podmioty kontrolowane realizacji spoczywającego na organie obowiązku planowania kontroli i przeprowadzania analiz.</p> <p>Możliwość wniesienia sprzeciwu wobec czynności kontrolnych, w przypadku, gdy organ przeprowadzając kontrolę powołuje się na wyłączenia ograniczeń kontroli działalności gospodarczej.</p> <p>Poprawa warunków dla podejmowania i wykonywania działalności gospodarczej, zwiększenie pewności prawnej i przewidywalności zmian w przepisach.</p> <p>Częstsze korzystanie z procedury mediacyjnej lub koncyliacyjnej w relacjach z innymi przedsiębiorcami, pracownikami oraz administracją publiczną.</p>
Duże przedsiębiorstwa	Ok. 3,8 tys.	GUS Na podstawie „Działalność przedsiębiorstw niefinansowych w 2021 r.”	<p>Możliwość poddania kontroli ze strony Komisji Europejskiej lub urzędników UOKiK.</p> <p>Obciążenie administracyjne (konieczność umożliwienia wejścia urzędnikom do pomieszczeń, na teren i środków transportu przedsiębiorstwa; udostępniania przez przedsiębiorców ksiąg i innych rejestrów; wykonywania kopii i wyciągów z tych dokumentów; udzielania informacji, odpowiedzi na pytania).</p> <p>Kontrole prowadzone przez Komisję Europejską i urzędników krajowych lub saamodzielnie przez urzędników krajowych, mogą przyczynić się do przedłużenia procedur udzielania zamówień publicznych i koncentracji.</p>
Mikro-, mali, średni i duzi przedsiębiorcy na terenie całego kraju (poza sektorami wyłączonymi: stalowym, węglowym i finansowym).	Ok. 2 mln aktywnych przedsiębiorców, w tym przedsiębiorcy, wobec których prowadzone jest postępowanie restrukturyzacyjne – ok. 1421	GUS CEIDG Na podstawie danych Centralnego Ośrodka Informacji Gospodarczej (według stanu na 31 września	Zapewnienie możliwości ubiegania się o pomoc na ratowanie, tymczasową pomoc na restrukturyzację oraz pomoc na restrukturyzację zgodnie z zasadami rynku wewnętrznego UE.

		2021 r.)	
Podmioty wpisane do rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego, które ustanowiły pełnomocników lub prokurentów i upubliczniły tę informację w systemie teleinformatycznym KRS	ok. 86 tys. /liczba podmiotów wpisanych do rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego, które ustanowiły prokurenta/	MS (dane z lipca 2022 r.)	Brak konieczności przedkładania dokumentu stwierdzającego udzielenie prokury bądź pełnomocnictwa w ramach postępowania administracyjnego w zakresie, w jakim umocowanie do działania w imieniu przedsiębiorcy zostało opublikowane za pośrednictwem systemu teleinformatycznego KRS.
Przedsiębiorcy turystyczni	4443	Ewidencja Organizatorów Turystyki i Podmiotów Ułatwiających Nabywanie Powiązanych Usług Turystycznych	Wzmocnienie pozycji rynkowej legalnie działających przedsiębiorców turystycznych.
Osoby prowadzące działalność nierejestrową	ok. 31,6 tys.	MF (dane za 2021 r.)	Rozstrzygnięcie wątpliwości praktycznych co do posługiwania się PESEL i NIP w obrocie gospodarczym.
Cudzoziemcy posiadający uprawnienia do prowadzenia działalności gospodarczej	b.d.		Możliwość prowadzenia działalności nierejestrowej.
Osoby małoletnie	6,95 mln	GUS, według stanu na 31 grudnia 2020 r.	Przesądzenie o możliwości podejmowania działalności gospodarczej po uzyskaniu zgody sądu rodzinnego.
Zarządcy sukcesyjni Osoby dokonujące czynności zachowawcze Spadkobiercy przedsiębiorców	38 313 zarządców sukcesyjnych	Na podstawie danych CEIDG według stanu na 31 sierpnia 2022 r.	Uproszczenie procedury przenoszenia i potwierdzania zezwoleń alkoholowych. Dostęp do rachunku bankowego zmarłego przedsiębiorcy na zasadach jakie obowiązywały zmarłego przedsiębiorcę. Możliwość powołania zarządcy sukcesyjnego przez 75/100 spadkobierców. Zmiana procedury przedłużania zarządu sukcesyjnego przez sąd.
Zamawiający: jednostki sektora finansów publicznych, państwowe jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej, podmioty prawa publicznego, związki tych jednostek lub podmiotów oraz przedsiębiorstwa działające w sektorach gospodarki wodnej, energetyki, transportu i	38 618	Sprawozdanie Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych o funkcjonowaniu systemu zamówień publicznych w 2021 r.	Modyfikacja fakultatywnych podstaw wykluczenia z udziału w postępowaniu. Uwzględnienie przepisów rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) 2019/1780 ustanawiającego standardowe formularze do publikacji ogłoszeń (e-formularze). Modyfikacja regulacji dotyczącej sposobu wnoszenia skargi do sądu na orzeczenie

usług pocztowych			Krajowej Izby Odwoławczej oraz na postanowienie Prezesa Krajowej Izby Odwoławczej.
Wykonawcy zamówień publicznych	ok. 200 tys. potencjalnych wykonawców zamówień publicznych, w tym małe (ok. 57 tys.) i średnie (ok. 15 tys.) przedsiębiorstwa.	REGON GUS	Modyfikacja fakultatywnych podstaw wykluczenia z udziału w postępowaniu. Modyfikacja regulacji dotyczącej sposobu wnoszenia skargi do sądu na orzeczenie Krajowej Izby Odwoławczej oraz na postanowienie Prezesa Krajowej Izby Odwoławczej.
Obywatele podlegający odpowiedzialności administracyjnej (powyżej 18. roku życia)	ok. 31 mln osób	GUS – na podstawie danych Rocznika demograficznego za 2021 r.	Szybsze i sprawniejsze uzyskanie rozstrzygnięcia sprawy administracyjnej. Ograniczenie konieczności osobistego stawiennictwa lub wyjaśnień w ramach postępowań administracyjnych. Brak konieczności przechowywania dokumentacji papierowej, stanowiącej załączniki, w ramach toczących się postępowań. Skuteczne doręczenie pism w sytuacji, gdy podany przez osobę prawną adres nie istnieje, został wykreślony z rejestru lub jest niezgodny z odpowiednim rejestrem i nie można ustalić miejsca prowadzenia działalności.
Podatnicy	ok. 27 mln	MF, „Informacja dotycząca rozliczenia podatku dochodowego od osób fizycznych za 2020 rok”, „Informacja dotycząca rozliczenia podatku dochodowego od osób prawnych za 2020 rok”	Skrócenie czasu postępowań podatkowych poprzez możliwość rezygnacji z odwołania od decyzji organu pierwszego stopnia.
Podatnicy CIT	567 550	MF, „Informacja dotycząca rozliczenia podatku dochodowego od osób prawnych za 2020 rok”.	Precyzyjne określenie informacji, które podatnik ma obowiązek ująć w strategii podatkowej. Możliwość podpisania formularza MDR-3 „Informacja korzystającego o zastosowaniu schematu podatkowego” przez pełnomocnika.
Pracownicy	16,77 mln	Pracujący, bezrobotni i bierni zawodowo (wyniki wstępne Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności) – II kwartał 2022 r.	Częstsze korzystanie z procedury mediacyjnej lub koncyliacyjnej w relacjach z pracodawcami.

Agencja Rozwoju Przemysłu S.A.	1		Usprawnienie procesu udzielania pomocy na ratowanie, tymczasowego wsparcia restrukturyzacyjnego oraz pomocy na restrukturyzację.
Ubezpieczeniowy Fundusz Gwarancyjny	1		Przekazywanie ministrowi właściwemu do spraw budownictwa, planowania i zagospodarowania przestrzennego informacji o ewentualnych problemach na tle niedoboru środków w Deweloperskim Funduszu Gwarancyjnym.
Pośrednicy w obrocie nieruchomościami Zarządcy nieruchomości	<p>Nie jest możliwe podanie aktualnej liczby pośredników w obrocie nieruchomościami oraz zarządców nieruchomości, ponieważ z dniem 1 stycznia 2014 r. zawody te zostały zderegulowane.</p> <p>Szacuje się jednak, że obecnie na rynku funkcjonuje ok.:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 25 tysięcy pośredników w obrocie nieruchomościami, w tym 21208 osób posiadających potwierdzone kwalifikacje zawodowe w zakresie pośrednictwa w obrocie nieruchomościami (licencje zawodowe), z okresu, gdy zawód ten był zawodem regulowanym oraz specjaliści, którzy uzyskali potwierdzenie kwalifikacji zawodowych w różnych „rynkowych” systemach certyfikacji. - 30 tysięcy zarządców nieruchomości, w tym 27045 osób posiadających potwierdzone kwalifikacje zawodowe w zakresie zarządzania 	<p>Dane własne MRiT (Departament Gospodarki Nieruchomościami)</p> <p>Centralny Rejestr Pośredników w Obrocie Nieruchomościami</p> <p>Centralny Rejestr Zarządców Nieruchomościami</p> <p>dane według stanu na 31 grudnia 2013 r.</p>	<p>Wyeliminowanie wątpliwości i urealnienie możliwości wypełnienia obowiązku przedłożenia kopii dokumentu ubezpieczenia w terminie.</p> <p>Zapewnienie przejrzystej sytuacji prawnej stronom umów pośrednictwa oraz umów o zarządzanie nieruchomościami.</p>

	nieruchomościami (licencje zawodowe), z okresu, gdy zawód ten był zawodem regulowanym oraz specjaliści, którzy uzyskali potwierdzenie kwalifikacji zawodowych w różnych „rynkowych” systemach certyfikacji.		
Minister właściwy do spraw gospodarki	1		<p>Realizacja wniosków o rejestrację w CEIDG działalności gospodarczej osoby małoletniej, która uzyskała zgodę sądu rodzinnego.</p> <p>Usprawnienie procesu udzielania pomocy na ratowanie, tymczasowego wsparcia restrukturyzacyjnego oraz pomocy na restrukturyzację.</p> <p>Konieczność cyklicznego przygotowywania Polityki regulacyjnej.</p> <p>Obsługa procesu bieżących przeglądów prawa gospodarczego.</p>
Minister właściwy do spraw budownictwa, planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa	1		<p>Otrzymywanie informacji od Ubezpieczeniowego Funduszu Gwarancyjnego o ewentualnych problemach na tle niedoboru środków w Deweloperskim Funduszu Gwarancyjnym.</p>
Minister właściwy do spraw finansów publicznych	1		<p>Zmiana terminu obwieszczenia górnych granic stawek podatku od nieruchomości.</p> <p>Obowiązek publikacji danych zawartych w sprawozdaniu w BIP na stronie podmiotowej urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw finansów publicznych.</p>
Organy administracji publicznej	ok. 27 tys.	GUS – tablice REGON nt. podmiotów gospodarki narodowej (administracja publiczna)	<p>Obowiązek kierowania się zasadą równoważenia obowiązków administracyjnych podczas opracowywania projektów aktów normatywnych określających zasady podejmowania, wykonywania lub zakończenia działalności gospodarczej.</p> <p>Obowiązek przeprowadzenia oceny funkcjonowania aktu normatywnego (OSR ex post), dla aktów normatywny</p>

			<p>przyjętych w wyniku rządowego procesu legislacyjnego, w którym odstąpiono od przeprowadzenia konsultacji publicznych.</p> <p>Szybsze i sprawniejsze rozpoznawanie spraw.</p> <p>Odejście od zasady dwuinstancyjności na rzecz jednoinstancyjności w części postępowań administracyjnych.</p> <p>Stosowanie zasady pierwszeństwa wezwania do składania wyjaśnień w formie papierowej lub elektronicznej przed wezwaniami do osobistego stawiennictwa.</p> <p>Obowiązek zastosowania się do treści decyzji organu odwoławczego.</p> <p>Możliwość żądania od strony złożenia zaliczki w określonej wysokości na pokrycie kosztów postępowania.</p> <p>Możliwość umarzania kar administracyjnych z urzędu.</p> <p>Naliczanie odsetek za zwłokę w przypadku odroczenia lub rozłożenia na raty zapłaty zaległej administracyjnej kary pieniężnej.</p> <p>Możliwość zebrania nowych dowodów w sprawie i przeprowadzenie analizy w związku z wydłużeniem terminu autokontroli.</p> <p>Brak możliwości wymagania używania przez przedsiębiorcę pieczętki, jeżeli obowiązek taki nie wynika z przepisów.</p> <p>Możliwość doręczenia załączników na trwałym nośniku informacji, innym niż papier.</p> <p>Możliwość przesyłania elektronicznie akt sprawy w postępowaniu odwoławczym.</p> <p>Możliwość skutecznego doręczenia pism w sytuacji, gdy podany przez osobę prawną adres nie istnieje, został wykreślony z rejestru lub jest niezgodny z odpowiednim rejestrem i nie</p>
--	--	--	--

			<p>można ustalić miejsca prowadzenia działalności.</p> <p>Możliwość dokonywania wezwań miękkich i wydawania decyzji hybrydowych.</p> <p>Częstsze korzystanie z procedury mediacyjnej w relacjach ze stronami postępowania.</p> <p>Usprawnienie procesu udzielania pomocy publicznej w formie ulg w wykonaniu administracyjnej kary pieniężnej.</p>
Jednostki samorządu terytorialnego	2477 gmin 314 powiatów 16 województw	GUS	<p>Zmiana w zakresie pozyskiwania zamówień, których przedmiotem będą pożyczki w ramach limitów zobowiązań określonych w uchwale budżetowej.</p> <p>W przypadku gmin: Zmiana terminu, w jakim rada gminy jest zobowiązana podjąć uchwały o wysokości stawek podatku od nieruchomości, średniej cenie skupu żyta i średniej cenie sprzedaży drewna.</p>
Prezes UOKiK	1		<p>Wykonywanie zadań państwa członkowskiego w obszarze współpracy z Komisją Europejską w zakresie badania subsydiów zagranicznych zakłócających rynek wewnętrzny UE obejmująca: przekazywanie informacji; pomoc w kontrolach Komisji Europejskiej; przeprowadzanie kontroli; w przypadku sprzeciwu przedsiębiorstwa na przeprowadzenie kontroli udzielanie Komisji Europejskiej wszelkiej pomocy i w stosownych przypadkach wystąpienie o pomoc policji lub równorzędnego organu egzekwowania prawa; egzekwowanie grzywien i okresowych kar pieniężnych.</p>
Prezes UZP	1		<p>Pomoc Prezesowi UOKiK w realizacji zadań wynikających z rozporządzenia 2022/2560 w następującym zakresie: przekazywanie żądanych przez Prezesa UOKiK informacji dot. postępowań o udzielenie zamówienia; przekazywanie Komisji Europejskiej za</p>

			pośrednictwem Prezesa UOKiK informacji o podejrzeniu wystąpienia subsydiów zagranicznych mogących zakłócić rynek wewnętrzny w związku z postępowaniem o udzielenie zamówienia, jeśli Prezes UZP poweźmie takie informacje.
Główny Urząd Statystyczny	1		Zmiana terminu obwieszczenia średnich cen skupu żyta i sprzedaży drewna.
Sądy rejonowe i sądy okręgowe Wydziały do spraw rodzinnych	318 sądów rejonowych 46 sądów okręgowych	Obwieszczenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 15 czerwca 2022 r. w sprawie wykazu jednostek organizacyjnych podległych Ministrowi Sprawiedliwości lub przez niego nadzorowanych (M.P. poz. 693)	Wydawanie rozstrzygnięć w sprawach dotyczących możliwości podejmowania działalności gospodarczej przez osobę małoletnią.
Organy podatkowe	- izby administracji skarbowej – 16, - urzędy skarbowe - 400, urzędy celno-skarbowe - 16 wraz z delegaturami - 45 i oddziałami celnymi – 143	MF	Skrócenie czasu postępowań podatkowych poprzez wprowadzenie możliwości rezygnacji z odwołania przez stronę postępowania.
Rada Dialogu Społecznego, Rada Legislacyjna, Rada Pożytku Publicznego, Rzecznik Małych i Średnich Przedsiębiorców			Możliwość wyrażenia opinii lub zajęcia stanowiska do przygotowanych przez ministerstwa wyników przeglądu aktów prawnych.
Organizacje pracodawców, związki zawodowe, samorządy gospodarcze i zawodowe, fundacje, stowarzyszenia, kościoły i związki wyznaniowe, obywatele			Możliwość angażowania się w prowadzone konsultacje publiczne.
Pracownicy administracji odpowiedzialni za opracowywanie aktów normatywnych	b.d.		Konieczność stosowania rozszerzonych zasad stanowienia prawa mającego wpływ na podejmowanie, wykonywanie i zakończenie działalności gospodarczej.
Współprawnieni z tytułu udziałów lub akcji w spółkach handlowych	b.d.		Możliwość skorzystania z jasnej procedury wyznaczenia i odwołania wspólnego przedstawiciela.

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Projektowane przepisy nie były poddane procedurze prekonsultacji, jednakże większość proponowanych rozwiązań wynika z wniosków z prowadzonych w Ministerstwie Rozwoju i Technologii ewaluacji (OSR ex post) ustawy o zmianie ustawy – Kodeks postępowania administracyjnego oraz niektórych innych ustaw, pakietu Konstytucja Biznesu czy też ustawy o zarządzie sukcesyjnym przedsiębiorstwem osoby fizycznej i innych ułatwieniach związanych z sukcesją przedsiębiorstw. Część propozycji została zgłoszona w ramach ankiety dotyczącej propozycji usprawnień w prowadzeniu działalności gospodarczej, skierowanej w I połowie 2021 r. do organizacji przedsiębiorców, reprezentatywnych organizacji pracodawców, Rzecznika Małych i Średnich Przedsiębiorców oraz Rady ds. Przedsiębiorczości przy

Prezydencie RP.

Stosownie do § 52 ust. 1 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2022 r. poz. 348) projekt zostanie udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie „Rządowy Proces Legislacyjny”.

Projekt zostanie skierowany do konsultacji publicznych i opiniowania w II kwartale 2023 r. z wyznaczonym terminem 21 dni na zajęcie stanowiska. Projekt zostanie przesłany m.in. do: organizacji przedsiębiorców, samorządów zawodowych, fundacji, stowarzyszeń i instytutów badawczych działających w obszarze firm rodzinnych, finansów, rynku pracy, rynku nieruchomości i turystyki (podmiotów znajdujących się „wykazie podmiotów do wykorzystania w procesie konsultacji publicznych”⁸).

Projekt zostanie także skierowany do opinii Rady Dialogu Społecznego, związków zawodowych i organizacji pracodawców, jak również Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego.

Wyniki konsultacji publicznych zostaną omówione w raporcie z konsultacji publicznych i opiniowania.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]											Łącznie (0-10)
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
Dochody ogółem	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
budżet państwa	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
JST	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
PFRON	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Wydatki ogółem	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
budżet państwa	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
JST	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
PFRON	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Saldo ogółem	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
budżet państwa	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
JST	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
PFRON	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Źródła finansowania	Projektowane rozwiązania nie generują kosztów dla Skarbu Państwa ani jednostek sektora finansów publicznych.											
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Rezygnacja z konieczności przedkładania w urzędzie dokumentu prokury, jeżeli została ona wpisana do KRS, może spowodować nieznaczny ubytek wpływów do budżetów jednostek samorządu terytorialnego. Zakładając, że spółek z wpisana do KRS prokurą jest 86 tys., każda z tych spółek prowadzi średnio 3 sprawy administracyjne, a wysokość opłaty skarbowej wynosi 17 zł, można oszacować ubytek dochodów pojedynczej jednostki samorządu terytorialnego na poziomie ok. 1770 zł rocznie. W przypadku wprowadzenia ścieżki dochodzenia roszczeń przez użytkowników biznesowych w przypadku stosowania nieuczciwych praktyk rynkowych przez dostawców usług pośrednictwa internetowego, wprowadzane zmiany pozostają bez wpływu na budżet państwa, nie powodując tym samym nowych obciążeń o charakterze finansowym. Projektowane regulacje dotyczące wykonywania przez Prezesa UOKiK zadań państwa członkowskiego określonych w rozporządzeniu 2022/2560 będzie finansowane ze środków budżetu państwa będących w dyspozycji podmiotu zobowiązanego do realizacji zadań w											

⁸ <https://www.gov.pl/web/rozwoj-technologie/wez-udzial-w-konsultacjach-publicznych-w-ramach-rzadowego-procesu-legislacyjnego>.

	<p>ramach limitu wydatków ustalanego corocznie, bez konieczności jego dodatkowego zwiększania w roku bieżącym, jak i w kolejnych latach budżetowych.</p> <p>Nie planuje się rezerwowania środków wykraczających poza budżet organu krajowego wykonującego obowiązki wskazane w rozporządzeniu z uwagi na trudną do przewidzenia skalę interwencji Komisji Europejskiej oraz ilość spraw, w które będą zaangażowane państwa członkowskie i charakter tego zaangażowania. Można przypuszczać, że w przeważającej mierze subsydiowane firmy, które będą poddane procedurze dochodzenia będą miały siedzibę poza UE, dlatego skala zaangażowania państw członkowskich może być bardzo mała. Racjonalne wydaje się zagospodarowanie wolnych etatów lub przenoszenie zadań w przypadku potrzeby włączenia się w działania podejmowane przez Komisję Europejską.</p>
--	---

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

		Skutki						
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0-10)
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z r.)	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe							
	(dodaj/usuń)							
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa	<p>Projektowane rozwiązania mogą wpłynąć korzystnie na bezpieczeństwo obrotu gospodarczego przez uzgodnienie przepisów o udzielaniu pomocy z Wytycznymi dotyczącymi pomocy państwa na ratowanie i restrukturyzację przedsiębiorstw niefinansowych znajdujących się w trudnej sytuacji, dzięki czemu minimalizuje się ryzyko uznania przez Komisję Europejską udzielonej pomocy za niezgodną z prawem UE, co skutkowałoby obowiązkiem zwrotu otrzymanych środków wraz z odsetkami.</p>						
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	<p>Zmniejszenie obowiązków administracyjnych, w tym m.in. związanych z precyzyjnym określeniem informacji, które podatnik ma obowiązek ująć w strategii podatkowej, brakiem konieczności posługiwania się pieczętą.</p> <p>Szybsze i sprawniejsze rozpoznawanie spraw. Usprawnienie niektórych postępowań administracyjnych poprzez odejście od zasady dwuinstancyjności.</p> <p>Skuteczne doręczenie pism w sytuacji, gdy podany przez osobę prawną adres nie istnieje, został wykreślony z rejestru lub jest niezgodny z odpowiednim rejestrem i nie można ustalić miejsca prowadzenia działalności.</p> <p>Zmniejszenie uciążliwości kontroli dzięki możliwości zweryfikowania przez podmioty kontrolowane realizacji spoczywającego na organie obowiązku planowania kontroli i przeprowadzania analiz, możliwości wniesienia sprzeciwu wobec czynności kontrolnych, w przypadku, gdy organ przeprowadzając kontrolę powołuje się na wyłączenia ograniczeń kontroli działalności gospodarczej.</p> <p>Uproszczenie procedury przenoszenia i potwierdzania zezwoleń alkoholowych przez zarządców sukcesyjnych oraz w przypadku zmiany składu spółki cywilnej.</p> <p>Zmniejszenie niepewności prowadzenia działalności gospodarczej w zakresie pośrednictwa w obrocie nieruchomościami i zarządzania nieruchomościami. Zapewnienie bardziej przejrzystej i stabilnej sytuacji podmiotom prowadzącym działalność w obszarze pośrednictwa i zarządzania nieruchomościami.</p> <p>Wzmocnienie pozycji rynkowej legalnie działających przedsiębiorców turystycznych.</p> <p>Wprowadzenie dodatkowego środka ochrony przedsiębiorców przed</p>						

		<p>nieuczciwymi praktykami, jakie mogą być stosowane przez pośredników oferujących usługi internetowe np. polegające na udostępnianiu platform do handlu internetowego.</p> <p>Projektowane rozwiązania mogą wpłynąć korzystnie na bezpieczeństwo obrotu gospodarczego przez uzgodnienie przepisów o udzielaniu pomocy z Wytycznymi dotyczącymi pomocy państwa na ratowanie i restrukturyzację przedsiębiorstw niefinansowych znajdujących się w trudnej sytuacji Wytycznymi Komisji, dzięki czemu minimalizuje się ryzyko uznania przez Komisję Europejską udzielonej pomocy za niezgodną z prawem UE, co skutkowałoby obowiązkiem zwrotu otrzymanych środków wraz z odsetkami.</p>
	Rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe i osoby niepełnosprawne	<p>Ułatwienie w zakresie możliwości powołania zarządcy sukcesyjnego przez spadkobierców.</p> <p>Szybsze i sprawniejsze rozpoznawanie spraw. Usprawnienie niektórych postępowań administracyjnych poprzez odejście od zasady dwuinstancyjności.</p>
	(dodaj/usuń)	
Niemierzalne	przedsiębiorcy	<p>Rozszerzenie zasad tworzenia prawa będzie sprzyjać tworzeniu prawa przyjaznego przedsiębiorcom. Efektem powinno być prawo w większym stopniu uwzględniające potrzeby przedsiębiorców i gospodarki, w szczególności w mniejszym stopniu ograniczające wolności konstytucyjne.</p> <p>Wzrośnie zaufanie do państwa i pewność prawa co powinno pozytywnie wpłynąć na decyzje biznesowe i inwestycyjne przedsiębiorców.</p> <p>Projektowana regulacja przyczyni się do poprawy warunków dla rozwoju przedsiębiorczości.</p> <p>Kontrole związane z badaniem subsydiów zagranicznych zakłócających rynek wewnętrzny UE będą stanowiły obciążenie administracyjne dla przedsiębiorstw (konieczność umożliwienia wejścia urzędnikom na teren obiektów przedsiębiorstwa, udostępniania przez przedsiębiorców wszelkich dokumentów, udzielania informacji, ew. wykonywania kopii dokumentów), mogą przyczynić się do przedłużenia procedur udzielania zamówień publicznych i koncentracji.</p> <p>Kontrole związane z badaniem subsydiów zagranicznych zakłócających rynek wewnętrzny UE będą miały wpływ na przywrócenie i utrzymanie równych szans na rynku wewnętrznym.</p>
	Obywatele, organizacje	Większe zaufanie do organów administracji oraz pogłębienie zaufania do Państwa.
	Gospodarka	<p>Poprawa warunków do podejmowania i wykonywania działalności gospodarczej dzięki poprawie procesu stanowienia prawa, ograniczeniu obowiązków administracyjnych oraz wzmocnieniu zasady zaufania państwa do obywatela powinny sprzyjać rozwojowi przedsiębiorczości.</p> <p>Lepsze otoczenie prawne przyczyni się do wzrostu konkurencyjności gospodarki.</p>

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Kontrole związane z badaniem subsydiów zagranicznych zakłócających rynek wewnętrzny UE nie będą dotyczyły MŚP. Wysoki próg, poniżej którego subsydia prawdopodobnie nie będą powodować zakłóceń – i który jest 20 razy wyższy niż próg <i>de minimis</i> dla pomocy państwa – jest prawdopodobnie zbyt wysoki, aby mógł wpłynąć na większość MŚP. Nie wydaje się zatem, aby MŚP były przedmiotem kontroli ze strony Komisji Europejskiej i/lub urzędników krajowych, dlatego przedmiotowa ustawa nie będzie miała bezpośredniego wpływu na tę grupę.
--	--

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu

nie dotyczy

Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).

tak

nie

nie dotyczy

☒ zmniejszenie liczby dokumentów ☒ zmniejszenie liczby procedur ☒ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☒ inne: wprowadzenie elektronicznego formularza wniosku o udzielenie pomocy	☒ zwiększenie liczby dokumentów ☒ zwiększenie liczby procedur ☒ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektroniczności.	☒ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy

Projekt wprowadza ułatwienia w postaci zmniejszenia liczby procedur i dokumentów, w tym w szczególności, brak konieczności posługiwania się numerem NIP przez przedsiębiorców prowadzących działalność nierejestrowaną, brak konieczności posługiwania się pieczętą przez przedsiębiorców, zmniejszenie wymaganych dokumentów przy przenoszeniu i potwierdzaniu zezwoleń alkoholowych przez zarządców sukcesyjnych.

Jednym z celów regulacji jest ograniczenie i uproszczenie procedur administracyjnych, które zostały uznane za nadmierne, nieadekwatne do zakładanych celów i obecnych uwarunkowań, ograniczenie wezwań do osobistego stawiennictwa lub wyjaśnień w ramach prowadzonych postępowań, wprowadzenie możliwości doręczenia załączników o znacznych rozmiarach na trwałym nośniku informacji, innym niż papier, jak również rezygnację z zasady dwuinstancyjności w wybranych postępowaniach administracyjnych.

W przypadku wielu procedur będących we właściwości poszczególnych resortów projekt przyczyni się przede wszystkim do usprawnienia realizacji procedur oraz zmniejszenia czasu potrzebnego na ich realizację.

Ponadto projektowane przepisy zobowiązują Ministra Finansów do publikacji danych zawartych w sprawozdaniu w BIP na stronie podmiotowej urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw finansów publicznych.

Zgodnie z zasadą równoważenia obowiązków administracyjnych organy administracji projektując nowe obowiązki administracyjne będą dążyć do zmniejszenia obciążeń administracyjnych (w tym zmniejszenia liczby dokumentów procedur a co za tym idzie skrócenia czasu na załatwienie sprawy) wynikających z uregulowań prawnych już obowiązujących w danej dziedzinie.

Wprowadzenie możliwości składania wniosków o udzielenie pomocy wyłącznie za pomocą formularza elektronicznego dostępnego na stronie internetowej ministra właściwego do spraw gospodarki albo ARP, w celu ułatwienia dostępu do wnioskowania o pomoc oraz usprawnienia kontaktu między wnioskodawcą a organem udzielającym pomocy, co docelowo ma prowadzić do przyspieszenia całej procedury udzielania pomocy. Uruchomienie składania wniosków za pomocą formularza elektronicznego obsługiwanego przez ministra właściwego do spraw gospodarki lub ARP S.A. nie będzie wiązało się z budową lub rozbudową systemu informatycznego oraz dodatkowymi kosztami ponoszonymi przez wyżej wymienione organy.

Kontrole związane z badaniem subsydiów zagranicznych zakłócających rynek wewnętrzny UE będą stanowiły obciążenie administracyjne dla przedsiębiorstw, a także przełożą się na przedłużenie procedur udzielania zamówienia publicznego i koncentracji (nawet do 150 dni roboczych w przypadku koncentracji i 130 dni roboczych w przypadku zamówień publicznych). Główne obowiązki organów krajowych to pomoc urzędnikom Komisji i innych osobom upoważnionym przez Komisję w kontrolach przeprowadzanych na terenie przedsiębiorstwa, jak również przeprowadzanie kontroli na wniosek Komisji. Obowiązek ten wiąże się z koniecznością umożliwienia wejścia urzędnikom na teren obiektów przedsiębiorstwa, udostępniania przez przedsiębiorców wszelkich dokumentów, udzielania informacji, ewentualnie wykonywania kopii dokumentów. Co więcej, kontrole prowadzone w ramach procedury badania wpływu subsydiów zagranicznych na rynek wewnętrzny będą nową, dodatkową procedurą, której będą poddawane przedsiębiorstwa działające na rynku UE.

Szczegóły rozwiązań zostały opisane w pkt 2, 4 i 7.

9. Wpływ na rynek pracy

Wejście w życie projektowanych przepisów wpłynie korzystnie na rozwój przedsiębiorstw. Rozwój dużych, w tym o znaczeniu strategicznym, średnich, małych i mikro przedsiębiorstw spowoduje zwiększenie ich konkurencyjności na rynku krajowym i zagranicznym. Tym samym wejście w życie projektowanych przepisów będzie mieć pośrednio pozytywny wpływ na rynek pracy.

10. Wpływ na pozostałe obszary

☒ środowisko naturalne ☒ sytuacja i rozwój regionalny ☒ sądy powszechne, administracyjne lub wojskowe	☐ demografia ☒ mienie państwowe ☒ inne:	☐ informatyzacja ☒ zdrowie
---	--	--

Omówienie wpływu	<p>Kontrola sądu rodzinnego związana z zakładaniem działalności gospodarczej przez osoby małoletnie będzie nieznacznie oddziaływać na funkcjonowanie sądów. W 2021 r. do CEIDG wpłynęło łącznie 13 wniosków o zarejestrowanie działalności osoby małoletniej, ostatecznie zarejestrowano 4 takie działalności. Natomiast w 2022 r. (do 10 października) wpłynęło łącznie 45 tego typu wniosków i zarejestrowano 28 takich działalności. Tym samym na bazie dotychczasowych doświadczeń (tj. wolumen wniosków o zarejestrowanie działalności gospodarczej osób małoletnich) szacuje się, że liczba spraw przypadających średnio na poszczególne sądy rodzinne będzie miała charakter marginalny, a realizacja zadania możliwa jest do osiągnięcia z wykorzystaniem dotychczasowych zasobów kadrowych i finansowych.</p> <p>Ochrona prawna nazwy organizator turystyki może mieć wpływ na bezpieczeństwo organizowanych imprez turystycznych, w konsekwencji zabezpiecza prawa konsumentów oraz chroni ich zdrowie i życie. Modyfikacja przepisów penalizujących niewykonywanie obowiązków przez przedsiębiorców turystycznych w zakresie odprowadzania składek na TFG oraz TFP oraz obowiązków informacyjnych w tym zakresie ma motywować przedsiębiorców do terminowej realizacji obowiązków. Jednocześnie przepisy mają zabezpieczyć dopływ środków do obu Funduszy. Proponowane modyfikacje przepisów mają za zadanie poprawę sytuacji przedsiębiorców turystycznych prawidłowo realizujących swoje obowiązki ustawowe w stosunku do podmiotów uchylających się od ich realizacji. Zmiana ma na celu zapewnienie skutecznej drogi egzekwowania obowiązków przedsiębiorców turystycznych wobec TFG i TFP.</p> <p>Przepisy usprawniające proces udzielania pomocy ze środków publicznych zabezpieczą wykorzystanie pomocy zgodnie z jej celem i będą zapobiegały ewentualnym nadużyciom w tym zakresie.</p>
11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego	
<p>Planowane wejście w życie projektowanej ustawy – z dniem 1 stycznia 2024 r. (z wyjątkiem m.in. zmian dotyczących):</p> <ul style="list-style-type: none"> – ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów oraz znowelizowany art. 469 Pzp [z dniem 12 lipca 2023 r.]; – ustawy o umowie koncesji na roboty budowlane lub usługi oraz częściowo ustawy – Prawo zamówień publicznych [z dniem następującym pod dniem ogłoszenia oraz z dniem 25 października 2023 r.]; – przepisów dotyczących możliwości wykonywania działalności gospodarczej przez osoby małoletnie [z dniem 1 października 2024 r.). 	
12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?	
<p>Ewaluacja efektów projektu będzie dokonana nie wcześniej niż po upływie trzech lat funkcjonowania aktu z wykorzystaniem m.in. następujących wskaźników:</p> <ul style="list-style-type: none"> – w zakresie proponowanych zasad zakładania działalności gospodarczej przez osobę małoletnią na podstawie liczby wniosków o rejestrację osób małoletnich; – w zakresie zmian dotyczących sukcesji na podstawie liczby powoływanych zarządców sukcesyjnych; – w zakresie skuteczności rozwiązań służących poprawie relacji między administracją publiczną a przedsiębiorcami na podstawie m.in. skali wezwań do osobistego wstawiennictwa oraz wydanych tzw. decyzji hybrydowych. <p>Elementem ewaluacji efektów projektu będzie dokonywana raz na cztery lata analiza realizacji projektowanej Polityki regulacyjnej, która określać ma priorytety działania Rzeczypospolitej Polskiej w obszarze kształtowania otoczenia prawnego prowadzenia działalności gospodarczej.</p>	
13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)	
Brak.	